

D **BRÝ KRAJ**

Rozvojová agentúra BBSK, n.o.

Výročná správa za rok 2021

„ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického kraja, n.o. je **stabilným partnerom** verejnej správy v regióne Banskobystrického samosprávneho kraja, ktorú **úspešne prepája** s obyvateľmi a podnikateľským sektorom. Jej **výsledky** sú v roku 2021 už produktom práce vyše 100 zamestnancov. Oblasť, do ktorých táto agentúra orientuje svoje programové priority, z roka na rok **rastú**. Jej **prínos** sa odzrkadľuje v úspešných projektoch naprieč celým krajom.

Svoje úlohy ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o. nevníma ako uzavretú množinu, ale naopak, neustále sa rozširuje, ktorá oblasť života **ľudí v regióne**, nie je plnohodnotne naplnená a snaží sa **v nedostatkoch vidieť príležitosť**. Svoju oporu hľadá nielen vo svojom **strategickom partnerovi, Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja**, ale aj vo vlastnej sieti spolupracujúcich subjektov verejného i súkromného sektora, nevynímajúc **spoluprácu so zahraničím**.

Je pre mňa ctou, profesionálnou aj ľudskou, že som v roku 2021 dostala príležitosť nastúpiť do vedenia Rozvojovej agentúry Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.. Našla som v nej množstvo schopných **ľudí, inovatívne myslenie, veľkú energiu a nadšenie veci meniť a rozvíjať**. Je mojím cieľom tieto hodnoty **upevniť, podporiť a ďalej na nich stavať**. **Verím**, že sme rok 2021 zvládli **na vysokej úrovni** a naše **úspechy** budú piliermi práce pre ďalšie obdobie.“

PaedDr. Janka Pálková, PhD.

riaditeľka

Obsah

1	Profil organizácie.....	5
1.1	Predmet činnosti.....	5
1.2	Organizačná štruktúra a zmeny	6
2	Rozvojový program: Koordinácia regionálneho rozvoja	8
2.1	Koordinácia s vyslancom kraja pre najmenej rozvinuté okresy.....	8
2.2	Pilotné projekty na pomoc regiónom	8
2.3	Projektová príprava a implementácia projektov	9
2.4	Projektová príprava a implementácia projektov pre malé obce	10
2.5	Pilotné projekty na pomoc regiónom - Zdieľané bicykle v Lučenci	11
3	Rozvojový program: Cestovný ruch a rozvoj vidieka	12
3.1	Koordináčné a projektové práce cestovného ruchu.....	12
3.1.1	Spolupráca s oblasťnými organizáciami cestovného ruchu	13
3.1.2	Spoločné pracovné skupiny RABBSK a OOCR.....	14
3.1.3	Príprava a implementácia projektov RABBSK v oblasti CR	24
3.1.4	Krajská cyklokoordinácia.....	25
3.2	Udržanie dvoch pracovných miest pre každú OOCR.....	28
3.3	Interná schéma pomoci cestovnému ruchu a projektové zámery	29
3.4	Dátové centrum cestovného ruchu	30
3.5	Špecializované analytické a odborné práce CR.....	31
3.6	Destinačný marketing	33
3.6.1	Podujatia, veľtrhy, výstavy, prezentácie	33
3.6.2	Krajská Gruntovačka	34
3.6.3	Kampane „Svetové z našich regiónov“ a „Slávni rodáci z nášho kraja“	34
3.6.4	Kampaň „E-shop - Regionálne“	35
3.6.5	Práca s médiami	36
3.7	Regionálne pulty	38
3.8	Krajská cestovná kancelária – Banskobystrický kraj turizmus	39
4	Rozvojový program: Sociálna ekonomika	40
4.1	Rozvojové služby BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik.....	40
4.2	Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik.....	41
4.3	Agentúra práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.	43
4.4	Schéma podpory Sociálne podnikanie v BBSK	44
4.5	Výzva Farmár.....	45

4.6 Memorandum o spolupráci s Implementačnou agentúrou MPSVR SR.....	46
5 Rozvojový program: Školstvo a zamestnanosť	46
5.1 Podpora duálneho vzdelávania a kariérneho poradenstva	46
5.2 Školské programy.....	48
5.2.1 Banskobystrická malá školská reforma.....	48
5.2.2 Show your talent.....	49
5.2.3 Rozbehni sa a zostaň v kraji	50
5.3 Národný projekt: Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK.....	50
5.3.1 Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK	50
5.3.2 Trvanie a aktivity projektu	51
5.3.3 Aktuálny stav.....	52
6 Rozvojový program: Budovanie vzťahov v podnikateľskom prostredí, podpora investícií a klastrovania	53
6.1 Innolabb - kreatívno-tvorivý priestor pre mladých.....	53
7 Prílohy	55
7.1 Finančné plnenie v roku 2021	55

1 Profil organizácie

1.1 Predmet činnosti

Základný motív pre fungovanie ROZVOJOVEJ AGENTÚRY Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o. (ďalej aj ako "RABBSK") pri Úrade Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej aj ako „ÚBBSK“), predstavuje dobrá vôľa a úsilie pomáhať. RABBSK predstavuje subjekt, ktorý poskytuje spektrum služieb, ktoré nedokáže zabezpečiť trh, alebo štát prostredníctvom verejného sektora, je tiež indikátorom rozvinutosti občianskej spoločnosti, „hýbateľ“ verejnej mienky a iniciátor spoločenských zmien a prispieva k verejnému blahu. RABBSK sa necháva viesť **víziou**:

“Vytvoriť v kraji priestor, kde aktívni ľudia chcú žiť,
zakladať si rodiny a plnohodnotne tráviť čas.”

Predmetom činnosti RABBSK je poskytovanie verejnoprospešných služieb na podporu vytýčených **programových priorít**, ktorými sú najmä:

- 1) koordinácia regionálneho rozvoja
- 2) cestovný ruch a rozvoj vidieka
- 3) sociálna ekonomika
- 4) školstvo a zamestnanosť
- 5) budovanie vzťahov v podnikateľskom prostredí, podpora investícií a klastrovania.

Rok 2021 bol opätovne poznačený pretrvávajúcim bojom s pandemiou Covid-19. Prioritou sa stalo ľudské zdravie a ochrana najzraniteľnejších skupín obyvateľstva. RABBSK prostredníctvom svojich zamestnancov pridala pomocnú ruku a pomáhala spoločne s ÚBBSK v aktivitách, ako napríklad pomoc so zásobovaním zariadení sociálnych služieb, nábor dobrovoľníkov, organizačné zabezpečenie karanténnych centier, alebo nákup potravín seniorom. V roku 2021 RABBSK pomáhala študentom stredných škôl bez technického zázemia, dostať sa ku možnosti zúčastniť sa na dištančnom štúdiu, kedy sa podarilo po vyhlásení zbierky zabezpečiť sprostredkovanie počítačov, ako aj zabezpečiť zbierku na transparentný účet, na nákup chýbajúcej

techniky. Najväčší sektorový otras zaznamenal cestovný ruch, ktorý tvorí vlajkovú loď aktivít RABBSK. Aktivity RABBSK taktiež smerovali na pomoc a poradenstvo v rýchlych legislatívnych zmenách štátnej pomoci. RABBSK prostredníctvom tejto výročnej správy predstavuje hlavné aktivity a činnosti za jednotlivé oblasti jej pôsobenia za rok 2021.

1.2 Organizačná štruktúra a zmeny

RABBSK zabezpečuje plnenie svojich cieľov prostredníctvom tímu zamestnancov delených podľa príslušného zamerania organizácie. V marci 2021 nastali zmeny v Správnej rade RABBSK a neskôr aj v Dozornej rade RABBSK. Ľubomíra Motyčku ako člena Správnej rady RABBSK nahradil Mgr. art. Roman Malatinec a Mgr. Art. Romana Malatinca nahradil v Dozornej rade RABBSK Ing. Július Laššan. S účinnosťou od augusta 2021 došlo k rozšíreniu organizačnej štruktúry RABBSK o zamestnancov Národného projektu s názvom Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK v 7 mestách, v počte 45 zamestnancov. Pozíciu výkonnej riaditeľky zastávala JUDr. Gabriela Bieliková od 18.07.2018 do 03.11.2021. Po jej nástupe na materskú dovolenku prevzala vedenie RABBSK PaedDr. Janka Pálková, PhD.. Ďalšie personálne zmeny boli premietnuté do vytvorenia pozície projektového manažéra pre nový sociálny podnik zaoberajúci sa ovčou vlnou, pozície lekár a sestra pre novú pľúcnu ambulanciu v Detve a vytvorenie 12 robotníckych pozícií na mesiac november 2021 v rámci projektu obnovy Pustého hradu financovaného z dotácie Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Priemerný počet zamestnancov RABBSK v roku 2021 v pracovnom pomere bol 58, z toho 32 zamestnancov pracovalo v jednotlivých regiónoch Banskobystrického samosprávneho kraja. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov na pracovný pomer v roku 2021 bola 1152,56 eur. Priemerný počet zamestnancov s uzavretou dohodou o vykonaní práce alebo o vykonávaní pracovnej činnosti bol 13 s priemernou mesačnou hrubou mzdou 519,22 eur.

Zamestnanci RABBSK pracovali v roku 2021 v rámci viacerých organizačných útvarov, ktoré sú znázornené v nasledujúcich zobrazeniach.

2 Rozvojový program: Koordinácia regionálneho rozvoja

2.1 Koordinácia s vyslancom kraja pre najmenej rozvinuté okresy

Spoluprácu s vyslancom kraja pre najmenej rozvinuté okresy (ďalej aj ako „NRO“) v roku 2021 aktívne naplnili viaceré zrealizované projekty. V oblasti rozvojových zámerov sa podarilo zrealizovať projekt s názvom **Objekt ľahkého opevnenia vzor 37 vo Veľkej Čalomiji**, ktorý bol verejnosti slávnostne predstavený 16.6.2021. Cieľom projektu je zachovanie historických a vojenských objektov za účelom ochrany historického dedičstva a zvyšovania povedomia mladej generácie o dejinách regiónu. K ďalším konkrétnym aktivitám na podporu NRO patrila aj spoluorganizácia mimoriadnej jazdy parnej **lokomotívy Šľachtičná** a motorového **vlakú Pomaranč** pri príležitosti 150. výročia trate Zvolen – Fíľakovo. Na organizovaní podujatia, ktoré sa tešilo vysokej návštevnosti a záujmu, sa podieľala Krajská organizácia cestovného ruchu Banskobystrický kraj turizmus (ďalej aj ako „KOCR“), zabezpečením personálnej výpomoci vo vlakoch, zabezpečením propagácie podujatia, voľného vstupu pre účastníkov slávnostnej jazdy do Hradného múzea vo Fíľakove. V spolupráci s OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie boli pre účastníkov podujatia vo Fíľakove pripravené remeselné trhy prezentujúce lokálnych producentov. Napriek tomu, že rok 2021 kvôli pandémie turizmu neprial, kancelária NRO sa podieľala na rôznych iných aktivitách, ktoré pandemickému obdobiu pomáhali. Tlmočili v dvojjazyčných maďarsko-slovenských južných oblastiach v očkovacích centrách, snažili sa riešiť podnety starostov a **zapájali sa do prekladov** webových stránok OOCR Novohrad a Podpoľanie do maďarského jazyka.

2.2 Pilotné projekty na pomoc regiónom

V zmysle Konceptie rozvoja a podpory zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025 je prioritou **podpora vzniku nových ambulancií** v okresoch, v ktorých lekári najviac chýbajú. Hlavnými nástrojmi naplnenia koncepcie je založenie nových ambulancií alebo prevzatie ambulancií po lekároch

v dôchodkovom veku bez nástupcu. Cieľom je, aby si ambulancia udržala počet kapítovaných pacientov a v okrese bola naďalej zabezpečená zdravotná starostlivosť.

Počet pacientov novozaloženej detskej ambulancie v Detve v roku 2019 bol k 30. októbru 2021 približne 600. Od druhej polovice roka 2021 je detská ambulancia už rozpočtovo neutrálna. V budúcnosti má RABBSK ambíciu vyvinúť maximálne úsilie pri rýchlom prevzatí zabehnutých ambulancií, v ktorých lekár ukončí činnosť

AMBULANCIA
BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

bez nástupcu, s úmyslom nestrácať existujúcich pacientov ambulancií. Hlavným mottom a ponukou pre lekárov so záujmom pracovať pre RABBSK, je ponuka partnerstva

neziskovej organizácie a pomoc s administratívnym zabezpečením chodu ambulancie.

V júli 2021 RABBSK otvorila pľúcnu ambulanciu v Detve, ktorú sa podarilo zachovať vďaka aktívnej spolupráci s MUDr. Jankou Makasovou. Po prestávke v lete 2021 opäť začala v Detve fungovať pľúcna ambulancia, ktorá bola pre vytopenie priestoru od jari zatvorená. Po škodovej udalosti plánovala MUDr. Makasová činnosť ambulancie ukončiť, namiesto toho ju RABBSK prevzala, technologicky zabezpečila a MUDr. Makasová teraz pracuje pod RABBSK, ktorá za ňu prevzala všetku administratívu aj zmluvnú agendu, výkazníctvo voči poisťovniam a takouto spoluprácou v ambulanciách Banskobystrického samosprávneho kraja RABBSK vytvára podmienky, aby sa lekári mohli naplno a prioritne venovať svojim pacientom. Okrem toho s cieľom vylepšenia poskytovaných služieb, RABBSK zainvestovala do vysoko špecializovaného diagnostického prístroja, tzv. spirometrického systému s bodypletyzmografiou ako nadštandardného prístrojového vybavenia pľúcnych ambulancií.

Príjmy za výkony ambulancií v roku 2021 boli **94 733,28 eur**.

2.3 Projektová príprava a implementácia projektov

V roku 2021 sekcia prípravy a implementácie projektov RABBSK pripravila nasledovné projektové žiadosti, ktoré boli schválené :

- projektová žiadosť z Nórskeho fondu na riešenie sociálnych problémov v marginalizovaných rómskych komunitách s cieľom prispieť k posilneniu miestneho rozvoja a k odstraňovaniu diskriminácie a chudoby. Prijímateľom je spoločne s mestom Lučenec aj Agentúra práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.. (ďalej aj ako „APBBSK“), ktorú založil Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej aj ako „BBSK“),

- projekt na podporu z grantov EHP a Nórska (Nórske fondy) na podporu vzdelávania a zamestnanosti sociálne vylúčených, pre APBBSK,
- z Fondu na podporu umenia na projekt Kráľovská svadba na Pustom hrade,
- dotácia pre Banskobystrický geomontánný park v Programe ochrany prírody.

Sekcia prípravy a implementácie projektov RABBSK pokračovala v implementácií schválených projektov, ktoré boli schválené v roku 2020:

- prevádzka Regionálnych kariérnych v šiestich okresoch kraja, kde RABBSK získa počas 5 rokov 850 000 eur od nadácie Velux Foundations,
- z grantovej schémy Višegrádskeho fondu na projekt Digitálna rekonštrukcia kultúrneho dedičstva, ktorého realizácia sa ukončila v roku 2021,
- regionálny príspevok na projekt Cesta Skla z akčných plánov NRO.

2.4 Projektová príprava a implementácia projektov pre malé obce

Malé obce v Banskobystrickom samosprávnom kraji majú od roku 2019 možnosť žiadať o pomoc a podporu RABBSK pri snahách o čerpanie finančných zdrojov z grantových schém. Táto služba je veľmi žiadaná a RABBSK v nej pokračovala aj v roku 2021 s cieľom, aby boli menšie obce schopné získať dostupné projektové financie a tým pomôcť celému kraju zvyšovať objem financií investovaných v území. Od roku 2020

je **projekt pomoci obciam** rozšírený aj o možnosť zabezpečiť pre samosprávy proces verejného obstarávania. Sekcia prípravy a implementácie projektov RABBSK poskytuje okrem prípravy aj implementáciu schválených projektov obcí, pričom počas roku 2021 už zabezpečovala **implementáciu** pre celkovo 3 projekty. Súčasťou služby je pomoc prijímateľom už schválených projektov s ich realizáciou, ktorá musí byť metodicky exaktná, aby došlo s refundáciou, resp. predfinancovaním oprávnených výdavkov.

V roku 2021 boli poskytnuté konzultácie pre cca **58 obcí**, s ktorými bolo potrebné prekonzultovať a posúdiť desiatky projektových zámerov, čo sa odrazilo v počte konzultačných hodín cca v počte 250 hodín. Táto konzultačná činnosť je kľúčová, či už z pohľadu oprávnenosti žiadateľa, resp. neoprávnených výdavkov v prípade schválenia projektov a ich implementácie, nakoľko napomáha urýchleniu a zjednodušeniu všetkých

procesov. RABBSK zároveň zabezpečuje pre vypracované žiadosti aj administráciu prípadných dožiadaní a doplnení v závislosti od vyzvaní poskytovateľa. Osobitnou službou RABBSK je tiež informovanie obcí o vhodných vyhlásených výzvach na predkladanie žiadostí, čo ďalej pozitívne ovplyvňuje dopyt zo strany obcí. Od 01.01.2021 do 31.12.2021 bolo napísaných a odovzdaných **23 projektov**, pričom za celé obdobie fungovania pomoci obciam v RABBSK ide už o celkovo 87 vypracovaných projektov. Zo všetkých predložených žiadostí bolo doposiaľ schválených zatiaľ 24 projektov (vrátane žiadostí predložených v rokoch 2019-2021). Z uvedeného počtu bolo len počas roku 2021 schválených 10 žiadostí. Väčšina z vypracovaných žiadostí v roku 2021, je pritom priebežne v procese posudzovania - celkovo sa počet posudzovaných žiadostí pohybuje niečo vyše 40 stále nevyhodnotených žiadostí z rokov 2019 - 2021.

Na ďalšie obdobie prvej polovice roka 2022 je pripravovaných ďalších 12 projektov. Ďalší dopyt závisí od vyhlásenia nových výziev na predkladanie žiadostí o NFP. Projekt pomoci obciam je už reálne a plnohodnotne rozbehnutý a dopyt po konzultačných činnostiach, vypracovaní a podaní žiadostí, ako aj implementácii je už stabilne vysoký. Súčasnú kapacitu sekcie prípravy a implementácie projektov RABBSK alokované na tento projekt, t. j. 2 zamestnanci, sú plne vyťažení.

Prijmy za vypracovanie projektových žiadostí v roku 2021 boli **12 421 eur**.

2.5 Pilotné projekty na pomoc regiónom - Zdieľané bicykle v Lučenci

V roku 2020 RABBSK zahájila pilotný **projekt zdieľaných bicyklov v Lučenci**. Na tento projekt bol využitý regionálny príspevok Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, určený na podporu rozvoja mobility a turizmu v menej rozvinutých okresoch. Možnosť zapožičania bicyklov pre verejnosť, uľahčuje presun po meste, aj presun do prímestských lokalít, najmä na dochádzanie miestnych obyvateľov do školy či do práce. Rovnako aj turistom zjednoduší a zrýchli presun po meste a umožní im viac objavovať historickú podobu mesta. Umiestnených bolo celkovo 17 stojanov spolu so 68 bicyklami.

Na prevádzku a bezpečnosť bicyklov dohliada kamerový systém, ktorý je súčasťou každého stojanu a vstavané GPS lokalizátory, ktoré zasielajú údaje o svojej polohe v pravidelných intervaloch. Vďaka týmto technológiám sa pomocou získaných dát dokáže efektívnejšie naplánovať zásobovanie prázdnych/plných stojanov a ešte viac tak znižovať stopu emisií a v budúcnosti môžu prispieť pri ďalšom plánovaní cyklotrás.

Sezóna roka 2021 bola mimoriadne úspešná aj vďaka priaznivosti počasia, čo dokumentujú výsledné dáta:

- 914 nových registrácií užívateľov bicyklov,
- 247 715 minút prejazdili užívatelia na bicykloch,
- 3 975 výpožičiek bicyklov,
- 241 celkový počet dní sezóny,
- 98 užívateľov jász z celkového počtu bolo dlhších ako 3 hodiny.

Príjmy za používanie zdieľaných bicyklov v roku 2021 boli **2 173,79 eur**.

3 Rozvojový program: Cestovný ruch a rozvoj vidieka

Cieľom pôsobenia RABBSK v oblasti cestovného ruchu, je vytváranie pracovných a zároveň ekonomických príležitostí vo všetkých regiónoch Banskobystrického samosprávneho kraja a následné využitie multiplikačného efektu odvetvia cestovného ruchu, na miestnu zamestnanosť. Merateľným strategickým cieľom do konca roka 2022 je zvýšiť počet prenocovaní v Banskobystrickom kraji z 1,7 mil. (východiskový stav v roku 2018) na 2,5 mil. prenocovaní ročne, čo by súčasne navýšilo výber miestnej dane z ubytovania u samospráv o 0,5 mil. eur.

3.1 Koordinačné a projektové práce cestovného ruchu

Agenda cestovného ruchu (ďalej aj ako „CR“) je rozčlenená s ohľadom na jej charakter pod RABBSK v témach týkajúcich sa rozvoja a pod KOOCR v témach týkajúcich sa marketingových aktivít. Rozdelenie kompetencií v CR medzi RABBSK a KOOCR demonštruje tabuľka:

ROZVOJ DESTINÁCIÍ	REGIONÁLNE PULTY	CYKLOTURISTIKA	STRATEGICKÉ PLÁNOVANIE	DESTINAČNÝ MARKETING	CESTOVNÁ KANCELÁRIA
ROZVOJOVÉ ZÁMERY – poradenstvo, výber, medializácia, monitoring	Fyzické pulty Virtuálne pulty – eshop (nákup, predaj)	Obnova cykloturistickeho značenia	Príprava a realizácia prieskumov a analýz	Destinačný branding	Vývoj zážitkov
Vyhľadávanie externého financovania rozvojových potrieb	Popularizácia regionálnej produkcie a regionálneho značenia	Budovanie cykloturistickej infraštruktúry	Príprava koncepčných dokumentov	Marketing na domácom trhu – cez podporu predaja zážitkov CK	Nákup zážitkov
Vzdelávanie personálu OOCR a členov OOCR		Popularizácia cykloturistiky	Práca s dátami - GIS analýzy	Marketing na zahraničných trhoch	Predaj zážitkov (B2B a B2C)
STRATEGICKÉ PROJEKTY (Osrblie, Gotické kostolíky)		Cyklobusy			B2B marketing
PRACOVNÉ SKUPINY		PRACOVNÉ SKUPINY		PRACOVNÉ SKUPINY	PRACOVNÉ SKUPINY
ROZVOJOVÁ AGENTÚRA BBSK, n.o.				Krajská organizácia cestovného ruchu	

3.1.1 Spolupráca s oblastnými organizáciami cestovného ruchu

Účinným a efektívnym nástrojom rozvoja cestovného ruchu je **sieťovanie a spolupráca subjektov cestovného ruchu**. Na tomto pilieri postavila RABBSK a KOČR koncept rozvoja cestovného ruchu v kraji a to primárne prostredníctvom intenzívnej spolupráce s oblastnými organizáciami cestovného ruchu (ďalej aj ako „OOCR“). V roku 2021 sme pokračovali v spoločnej koordinácii aktivít s OOCR v kraji. Systém spolupráce bol založený na pravidelných stretnutiach s každou OOCR individuálne, kde bol priestor na detailný prehľad a diskusiu o stave rozpracovaných projektov a aktivít. Okrem toho sme organizovali pravidelné stretnutia s výkonnými riaditeľmi OOCR k plánovaniu spoločných aktivít (napr. pred letnou a zimnou sezónou, k vyhodnoteniu sezón, k spoločným nosným projektom ako zážitkové vlaky, spolupráca pri rozvoji regionálneho značenia, ap.). Počas roka sme absolvovali dve celokrajské spoločné stretnutia s kolektívmi partnerských OOCR, a to pred letnou sezónou na Horehroní, pričom súčasťou stretnutia bola prezentácia produktu CR – Horehronské cyklo-dreziny. Druhé stretnutie k vyhodnoteniu letnej sezóny a plánovaniu jesennej a zimnej sezóny sa konalo v septembri v regióne Novohrad. Osobné stretnutia v regiónoch, ktorých súčasťou je prezentácia konkrétnych produktov cestovného ruchu, majú za cieľ zlepšovať spoluprácu OOCR v kraji, budovať partnerské vzťahy medzi kolektívmi a najmä oboznamovať sa s príkladmi dobrej praxe z iných regiónov.

3.1.2 Spoločné pracovné skupiny RABBSK a OOCR

V priebehu roka 2021 sme pokračovali v udržiavaní a rozvoji **27 pracovných skupín** v 7 OOCR vytvorených v roku 2019 v rámci 10 produktových línií. Ide o časovo a kapacitne náročnú aktivitu, ktorá si z krajskej úrovne RABBSK vyžaduje pre každú OOCR odbornú a manažérsku asistenciu a preto sme v roku 2021 nepristupovali k vytváraniu nových pracovných skupín, ale k revízii a zlepšeniu činnosti už existujúcich pracovných skupín. Ide o významný nástroj sieťovania a spolupráce v CR. Žiaľ, aj túto oblasť do značnej miery ovplyvnili obmedzenia Covid-19, kedy bolo problematické stretávanie sa lokálnych partnerov a značná neistota v možnostiach realizácie aktivít a produktov.

Cieľom pre rok **2021 bolo rovnako ako v roku 2020 aktívne prepojiť pracovné skupiny s rozvojovými zámermi** (projektami na podporu rozvoja cestovného ruchu) a s tzv. **zážitkami** (produktmi) pre krajskú cestovnú kanceláriu. Aktívne napredujú najmä pracovné skupiny:

3.1.2.1 Pohronská hradná cesta

Projekt Pohronská hradná cesta (ďalej aj ako „PHC“) je dominantným projektom v rámci produktovej línie Tajomné hrady. Stal sa pevnou súčasťou turistickej ponuky Banskobystrického kraja, pričom každoročne sa darí zvyšovať úroveň a kvalitu ponuky tohto produktu, ako aj rozširovať portfólio aktivít.

V roku 2021 sa realizovali aktivity: otvorenie turistickej sezóny na PHC odštartoval projekt Signál na hradoch (máj 2021). Hlavnou myšlienkou bolo oživiť svetelné signály, ktoré v minulosti plnili informačnú, obrannú a bezpečnostnú funkciu. Do projektu sa zapojilo šesť

hradov, a to Pustý hrad vo Zvolene, zaniknuté hrady Peťuša, Žakýl, Teplica a hrady Šášov a Revište. Napriek tomu, že aktivita sa z dôvodu platných protipandemických opatrení konala bez širšieho zapojenia verejnosti, svojím charakterom a nápaditosťou zaznamenala početné mediálne výstupy a záujem na sociálnych sieťach. Počas letnej sezóny sa okrem etablovaných komentovaných denných i nočných prehliadok vybraných hradných lokalít konali v rámci PHC aj dve väčšie kultúrno – historické podujatia.

Na hrade Revište sa v júni konalo podujatie Glgáč 2021 - hrnčiarska slávnosť na hrade Revište. Cieľom podujatia bolo oživiť a atraktívnym spôsobom priblížiť hrnčiarsku tradíciu a remeslo, typické pre región Gron, širokej verejnosti. Išlo o nultý ročník podujatia, ktorého organizátorom bola OOCR

Gron a KOGR, finančne bol podporený okrem dotácie MDV SR aj z Fondu na podporu umenia.

Po úspešnom nultom ročníku sa 28.8.2021 konal vo Zvolene prvý ročník podujatia Kráľovská svadba na Pustom hrade. Podujatie organizačne zastrešuje OOCR Stredné Slovensko a KOGR, v spolupráci s ďalšími partnermi (mesto Zvolen, Rytieri Pustého hradu, a i.). Podujatie s návštevnosťou takmer 700 návštevníkov prinieslo v roku 2021 aj atraktívnu novinku, ktorou bola možnosť stráviť noc na Pustom hrade.

Ďalším konkrétnym výstupom aktivít pracovnej skupiny boli komentované prehliadky hradov i zaniknutých hradných lokalít PHC. Oproti minulým rokom zaznamenávame výrazné nárasty v sledovaných ukazovateľoch.

Tajomné hrady	Počet zážitkov			Počet klientov		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
PHC	4	7	11	47	409	1559

K novým produktom zaradeným do ponuky v roku 2021 patrí napr. zážitok Archeopieskovisko – ukážka archeologickej práce pod dohľadom odborníka, ktorú si môže vyskúšať každý návštevník. Výnimočnou bola i komentovaná večerná prehliadka hradu Šášov, súčasťou ktorej bol aj tzv. Lunalón – 5 metrový nafukovací podsvietený model Mesiaca, ktorý pri príležitosti 25. výročia založenia zabezpečila Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella v Žiari nad Hronom.

V roku 2021 aktívne prebiehali aj práce na finalizácii projektu Vyšehradského fondu so zameraním na oživenie kultúrno-historického dedičstva prostredníctvom rozšírenej reality s výberom pilotnej lokality, ktorou je hrad Revište.

Tak ako v minulých rokoch aj v roku 2021 sme z prostriedkov KOGR zabezpečili jednotné tričká s logom PHC pre dobrovoľníkov a pracujúcich na obnove a zachovaní hradných lokalít PHC.

3.1.2.2 Zážitkové vlaky

Od roku 2019 je pracovná skupina Zážitkové vlaky najviditeľnejším a najúspešnejším produktom. Každoročne, v roku 2021 už tretiu sezónu, prichádza RABBSK s novinkami a vylepšeniami tohto produktu. „Rodinu“ zážitkových historických vlakov v Banskobystrickom kraji tvoria 4 expresy, dopĺňa ju aj storočná Zubačka. V lete 2021 vyrazili na **31 jász** a previezli spolu **3270 pasažierov**. To je o takmer 900 viac ako v minulej sezóne, čo potvrdzuje, že historické zážitkové vlaky sú **jedným z najobľúbenejších turistických produktov v Banskobystrickom kraji**.

Okrem Expressu 34 tunelov a špeciálnych jász, projekt zážitkových vlakov túto sezónu zatriktívili aj tlačené materiály, ktoré dostal každý pasažier. Tlačené materiály dopĺňali výklad odborníkov, prípadne scény hercov, ktoré boli tiež venované historickým faktom viažucim sa na trať, alebo územie. Interaktívny program v podaní hercov alebo odborníkov je už od začiatku neoddeliteľnou súčasťou jász v zážitkových vlakoch Banskobystrického kraja. Pasažierov Banického expresu sprevádzajú Štiavnický Náco a Kremnický cukrár Alojz Atkáry, v Zbojníckom exprese sú to zbojník Jakub Surovec a jeho kumpán Tomáš Greguš, v Horehronskom exprese sú to klauni, ktorí sa venovali detským pasažierom a hámorníci, keďže hámorníctvo (remeselná a manufaktúrna výroba železného a medeného tovaru v hámroch) bolo v minulosti častým zdrojom obživy obyvateľov Horehronia. Expres 34 tunelov bol obohatený odborným výkladom o histórii trate z obdobia SNP a unikátom železničnej architektúry ako je napríklad najdlhší tunel na Slovensku. Tento rok projekt zážitkových vlakov zatriktívili aj jednotné tričká pre každý expres. Zdobia ich originálne ilustrácie, ktoré pre vlaky vytvorila mladá ilustrátorka Klaudia Némethová. Tieto tričká nosil obslužný personál vlaku, ale detské veľkosti tričiek boli zároveň v predaji priamo vo vlaku. Sledované ukazovatele potvrdzujú rast, úspech a obľúbenosť tohto produktu:

Zážitkové vlaky	Počet zážitkov			Počet klientov		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Vlaky	2	5	6	2884	2391	3270

3.1.2.3 Produktová línia Stopy dejín

V tejto produktovej línii aktívne rozvíjame viaceré pracovné skupiny, ktorých výsledkom sú konkrétne atraktívne produkty cestovného ruchu a aktivity, ktoré prispievajú zvyšovaniu atraktivity jednotlivých regiónov kraja.

Cesta SNP

Téma Slovenského národného povstania (SNP) je natrvalo spojená s viacerými miestami Banskobystrického kraja. Cieľom tejto pracovnej skupiny je vytvoriť dostatočne zaujímavý a interaktívny produkt, ktorý priláka

návštevníkov a spropaguje aj menej známe lokality v regiónoch Stredné Slovensko, Gemer, Gron a Horehronie. V roku 2021 sme s OOCR Stredné Slovensko a Múzeom SNP pokračovali v realizácii **komentovaných prehliadok** Banskej Bystrice s názvom Začnite s vystahovaním. Novinkou sezóny bola komentovaná prehliadka Kremnice a zaniknutej obce Kalište, o ktorú prejavila verejnosť veľký záujem.

Z rozvojových zámerov bol podporený projekt s názvom Náučná lokalita SNP - Bojisko Dielik na Gemeri, kde sa už zrealizovala aj rekonštrukcia bojov ako zážitkové podujatie pripomínajúce toto významné, no ťažké historické obdobie.

3.1.2.4 Gotická cesta

V roku 2021 sa sfinalizovala a zaslala nominácia stredovekých nástenných malieb na Gemeri a Malohonte na **značku Európske dedičstvo** (European Heritage Label). Projekt zapojil veľké množstvo spolupracujúcich subjektov, a to na úrovni samospráv, VÚC, správcov a vlastníkov farností (jednotlivých kostolov), pamiatkových úradov, organizácií cestovného ruchu, občianskych združení, kultúrnych a vzdelávacích

inštitúcií ap.. Cieľom je podnietenie medzikultúrneho dialógu, zvýšenie hodnoty kultúrneho dedičstva, posilnenie jeho významu v ekonomike a udržateľnom rozvoji regiónov, najmä prostredníctvom kultúrneho cestovného ruchu, rozvíjanie synergií medzi kultúrnym dedičstvom a súčasnou tvorbou, a podpora hodnôt a posilnenie pocitu príslušnosti k Európskej únii. Lokality Stredoveké nástenné maľby v Gemeri a Malohonte sa nachádzajú v 12 kostoloch na území bývalej Gemersko – Malohontskej župy. Kostoly sú výnimočné práve

zachovalými nástennými maľbami talianskych majstrov a ich škôl, pričom sú považované za významný článok vo vývoji stredovekého umenia Európy. Vyhlásenie výsledkov bude známe až v 1. štvrtroku 2022.

Aktivity na podporu tejto tematickej cesty sa realizovali počas roka 2021 nasledovne: uskutočnilo sa podujatie **Gotická cesta otvorená** (28.8.2021), ktorého organizátorom je združenie Gotická cesta. Počas podujatia sú sprístupnené viaceré kostoly aj s odborným výkladom a sprievodným programom. Podujatie sa konalo s finančnou podporou KOČR a tešilo sa veľkej návštevnosti, sprístupnených bolo 13 kostolov, prevažne na tzv. Rimavskom okruhu. Rovnako KOČR podporila podujatie Z histórie Gemera a Malohontu v obci Kraskovo v areáli gotického kostola. V septembri 2021 sa konalo stretnutie zástupcov RABBSK, OOCR Gemer a združenia Gotická cesta so správcami jednotlivých nominovaných kostolov, kde sa diskutovalo o najväčších potrebách a výzvach Gotickej cesty ako turistického produktu.

Medzi ďalšie historické cesty patrí **Cesta skla**, v rámci ktorej sa realizovala súťaž návrhov na sklárske umelecké objekty v okrese Poltár a do konca roka 2021 boli tieto artefakty inštalované v Katarínskej hute a Poltári. V téme Cesta skla sme sa partnersky podieľali aj na organizácii podujatia Gemer - Malohont, kultúrny a turistický región budúcnosti (7.8.2021), kde boli zástupca RABBSK a OOCR TNP aj účastníkmi panelovej diskusie na danú tému. Podujatie organizovalo o.z. Stará škola Kokava, ktoré aktívne podporuje snahu o zachovanie sklárskej tradície v regióne.

V regiónoch Horehronie a Gemer sa spolu s oblastnými organizáciami venujeme Coburgovskej histórii, tzv. **Železnej ceste**. Pracovná skupina realizuje aktivity v rozvoji infraštruktúry, marketingu aj rozvoji produktu. V

spolupráci s cestovnou kanceláriou KOČR sa v lete 2021 uskutočnili 2 komentované prehliadky po pamiatkach Coburgovskej histórie s názvom Nepoznanou Coburgovskou železnou cestou, ktorých sa zúčastnilo 23 návštevníkov. Finalizuje sa príprava produktového videa, ktoré bude prepájať Svätý Anton, Horehronie a Jelšavu.

S Coburgovským parkom v Pohorelskej Maši sa aktivity napojili na Víkend otvorených parkov a záhrad. Zaujímavý program a úspešné podujatie bolo výsledkom výbornej spolupráce Lesov SR, NsP Brezno, Horehronským múzeom, Múzeum vo Sv. Antone a OlúP Predná Hora, obcou Pohorelá a DSS Pohorelská Maša. Rozvoj produktu Železnej cesty založenej najmä na Coburgovskej histórii zastrešuje koordinátor medzikrajských vzťahov RABBSK. V oblasti infraštruktúry a záchrany chátrajúcich objektov sa vytvorila pracovná podskupina zameraná na revitalizáciu historického Coburgovského parku v Pohorelskej Maši. Aktivisti, s ktorými RABBSK úzko spolupracuje, založili občianske združenie Coburgovci na Slovensku, aby mal tento produkt právnu subjektivitu pri žiadaní o granty.

3.1.2.5 Akčné leto

V produktovej línii Akčné leto, sa RABBSK v rokoch 2020-2021 začala venovať **splavom riek** v Banskobystrickom kraji, keďže o tento druh turistiky je čoraz väčší záujem a kraj má veľký potenciál. Žiaľ,

táto oblasť nebola doteraz systematicky riešená a chýba nevyhnutná infraštruktúra. Po roku 2020, kedy sa podarilo zorganizovať širšie stretnutie s prevádzkovateľmi a poskytovateľmi služieb v oblasti splavu Hrona, sa zrealizovala pasportizácia stavu existujúcej resp. neexistujúcej infraštruktúry a v roku 2021 bola zahájená legalizácia oficiálneho turistického značenia vodnej cesty na Hrone. Na

stránke zahoramizadolami.sk bola vytvorená samostatná sekcia venovaná splavom. Okrem splavu Hrona sa v Banskobystrickom kraji splavuje Ipľ v Novohrade a Muránka na Gemeri, ktoré sa stali pevnou súčasťou letnej ponuky krajskej cestovnej kancelárie KOČR. Podporený rozvojový zámer na vybudovanie zázemia v Bušinciach, pre splav Ipľa, je ďalšou aktivitou tejto pracovnej skupiny. Práve produkt splavu Ipľa zaznamenal medziročný nárast prevezených klientov až 100 % (zo 600 klientov v roku 2020 na 1200 v roku 2021 - štatistiky poskytovateľa služby). Rozvoj produktu Splav Ipľa je závislý na postupnom čistení brehov od náletov a neporiadku a zabezpečenie splavnosti, preto bola pozornosť v roku 2021 venovaná aj tejto činnosti v rámci podpory údržby outdoorovej turistickej infraštruktúry.

K akčnému letu bola priradená aj téma **cyklodrezín**. Pre turistov veľmi žiadanou a na Slovensku zatiaľ „neobjavenou“ atraktivitou, je využívanie vyradených železničných tratí pre prevádzku šliapacích drezín (cyklodrezín). V Banskobystrickom kraji sa nachádzajú viaceré zaujímavé potenciálne lokality: Čiernohronska dolina na Horehroní, Breznička - Katarínska huta v Novohrade, Špania dolina – Piesky na Strednom Slovensku a Revúca - Muráň na Gemeri. V rozvoji produktu cyklodrezín doteraz bránila platná legislatíva, ktorá oficiálne neumožňovala prevádzku podobných zariadení na žiadnych (ani vyradených) železničných tratiach a kvôli tomu bola žiaľ zastavená aj pilotná prevádzka na Horehroní v roku 2020. RABBSK aktívne podporila iniciatívu OOCR Región Horehronie o legalizáciu cyklodrezín na Slovensku. Legislatívna úprava zákona sa podarila v októbri s platnosťou od decembra 2020, vďaka čomu sa dreziny na Horehroní stali **hitom letnej sezóny 2021 a slovenským fenoménom**.

V rámci internej schémy pomoci RABBSK sa v súvislosti s touto pracovnou skupinou a produktom podporili 3 rozvojové zámery: nákup a revitalizácia drezín na Horehroní, výroba prototypu pre Novohrad a Prekop Španej doliny – Piesky. Každý z týchto zámerov má aj širší rozmer a tematicky sa prelína s pracovnými skupinami baníctvo, cesta skla a cykloregión.

3.1.2.6 Akčná zima

V roku 2021 bolo sloganom kampane „Akčná zima v Banskobystrickom kraji trvá 350 kilometrov“. Ústredným motívom sa stali **bežkárске a skialpinistické trasy v kraji**, nakoľko prevádzka lyžiarskych stredísk a aj plánovaných skibusov bola pozastavená. Offline komunikácia v podobe billboardov a citylightov v krajských mestách na Slovensku mala za cieľ nasmerovať záujem o brand Za horami za dolami a prilákať návštevníkov

na web zahoramizadolami.sk. Už počas zimy 2020/21 sa systematicky pracovalo na zbere a tvorbe video a fotomateriálu, ktorý bude použitý v kampani „Akčná zima 2021/22“. Vytvoril sa reklamný video spot a kvalitná fotobanka. Hlavný komunikačný odkaz pre zimu 2021/22 je „Akčná zima

v Banskobystrickom kraji má veľa podôb“. Obsah komunikácie bol zameraný na rôzne aktivity, ktoré sa v kraji dajú počas zimy robiť (bežkovanie, lyžovanie, skialp, freestyle lyžovanie, otužovanie, korčuľovanie, ľadolezenie, jazda na koni, expedície na snežniciach, užívanie si zimy deťmi, ľadolezenie, psie záprahy, paragliding, snowkiting...).

Ústrednou témou pre zimnú kampaň 2020/2021, bolo bežkovanie. V Banskobystrickom kraji sa nachádzajú desiatky kilometrov upravovaných bežkárskych tratí a „Mekka“ zimného bežeckého športu na Slovensku - Skalka pri Kremnici. RABBSK nadviazala spoluprácu s jednotlivými prevádzkovateľmi, resp. občianskymi združeniami, ktoré sa starajú o úpravu tratí. Ide o strediská a lokality na Horehroní: bežkárске trate Čertovica, Pohanské, Ski Tále, Ski Telgárt (okolie Šumiaca a Telgártu); lokality na Strednom Slovensku: Kremnické vrchy (Skalka, Králiky, Kordíky, Tajov), Šachtička (s prepojom na Španiu Dolinu) - Donovaly; lokality v regióne Štiavnica: Červená studňa a lokalita na Podpoľaní: Látky - Mláky. Prvé známky aktivity boli zahájené v lokalite Sihla a Lom nad Rimavicou, ktorú je za dobrých snehových podmienok možné prepojiť s Látkami a prameňom Ipfa. Financovanie úpravy bežkárskych tratí je veľmi náročné a závisí na vôli, možnostiach a prioritách samospráv. Najkvalitnejšie sú trate tam, kde samosprávy pochopili potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a rast návštevnosti a prenocovaní. Príkladom sú Kremnica, Banská Bystrica a Látky. V ostatných lokalitách a regiónoch úpravu tratí ťahajú najmä dobrovoľníci v občianskych združeníach. Financovanie je tak zabezpečované najmä z 2 % daní, vzácnjej podpory sponzorov, zbierok a dobrovoľných príspevkov, ktoré zatiaľ vykrývajú maximálne tretinu celkových nákladov.

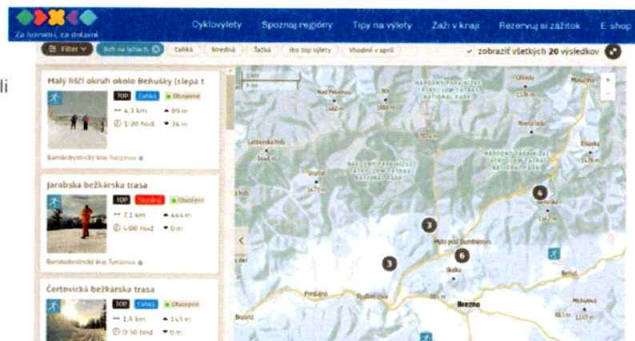

Výzva **Hybaj na bežky** nadväzuje na úspešnú jesennú výzvu Hybaj na bajk. Aj táto aktivita je založená na zdieľaní fotiek na Instagrame s hashtagmi #hybajnabezky a #zahoramizadolami. Z takto označených fotiek bol vyžrebovaný každý pondelok výherca, ktorý získal cenu pozostávajúcu z praktických reklamných predmetom KOOCR a OOCR. V závere výzvy, boli všetci autori fotiek zaradení do žrebovania o poukaz na nákup v outdoorových partnerských obchodoch, ktoré tiež podporujú bežkovanie v kraji.

Aj v zimnej sezóne 2021/22 je predávaná cez e-shop na webe zahoramizadolami.sk tematická čelenka. Výťažok z jej predaja smeruje na podporu vybraného projektu v „bežkolokalitách“ v kraji.

Ako hlavný nástroj pri propagácii jednotlivých areálov a destinácií je využívaná platforma **Outdoor active**, ktorá ponúka profesionálne riešenie na správu a aktualizáciu dát. V systéme OUTDOOR ACTIVE je celkovo k dispozícii cca 60 bežeckých zokruhovaných trás (tipov na výlety), vrátane detailných informácií o profile a dĺžke trasy, prevýšení, aktuálnych podmienkach úpravy tratí ap. Tieto trasy je možné zdarma stiahnuť do mobilných telefónov, alebo vytlačiť v podobe mapky. Úspech a záujem o takto kvalitne spracované a aktuálne informácie o možnostiach bežkovania v Banskobystrickom kraji ukazujú štatistiky z webovej aplikácie vid' grafika nižšie.

OUTDOOR ACTIVE 2020/2021

3.1.2.7 Biatlonový areál a IBU CUP Osrblie

V roku 2021 pokračovala spolupráca v rámci pracovnej skupiny Osrblie, keďže ide o jediný biatlonový areál na Slovensku a jeden zo strategických areálov z pohľadu zvyšovania podielu zahraničných návštevníkov.

Podobne ako v roku 2019 a 2020, sa RABBSK aj v roku 2021 podieľala na organizácii dokonca až dvoch kôl

IBU Cup. Prostredníctvom KOČR bola zabezpečená propagácia a kontakt divákov s týmto biatlonovým sviatkom aspoň cez sociálne siete. 15.9.2021 sa KOČR aktívne podieľala na organizácii podujatia Deň otvorených dverí v NBC Osrblie – Biatlon pre všetkých, kde bol okrem marketingovej komunikácie zabezpečený program pre

deti, moderátor podujatia či kyvadlová doprava pre návštevníkov.

V zimnej sezóne 2020/2021 bol spolu so Slovenským zväzom biatlonu (SZB) sprístupnený areál Národného biatlonového centra verejnosti a turistom, tak aby sa stal do budúcnosti jedným z ďalších nosných stredísk zimného turizmu v Banskobystrickom kraji. RABBSK zriadila **tzv. biatlonovú obývačku** - oddychovú zónu pre návštevníkov biatlonového centra.

Prevádzka resp. príprava kvalitných bežkárskejších tratí zahŕňa aj nevyhnutnú letnú a jesennú **údržbu**, ktorá je kľúčová, ale nie jednoduchá.

Súvislosť s produktovou líniou Akčná zima má aj podpora **SKIBUSOV** do lyžiarskych stredísk a bežeckých areálov. V zimnej sezóne 2020/2021 bola pripravená podpora prevádzky skibusov vo výške cca 18 tis. eur. Plán bol podporiť víkendové a prázdninové jazdy skibusov na trasách: Brezno – Mýto - Tále - Krupová, Kremnica –Skalka, BB - Šachtičky a Lučenec - Košutka - Kokava. V príprave bol aj nový skibus Banská Bystrica – Donovaly a niekoľko skúšobných dní na trase Brezno – Osrblie. V zimnej sezóne 2020/2021 sa neplánoval skibus zo Šalgotárjálu, z dôvodu obmedzení Covid-19 na hraniciach. Z dôvodu protipandemických opatrení však nebolo možné prevádzku skibusov plnohodnotne spustiť, a tak bola pripravená prevádzka skibusov pozastavená. Ušetrené prostriedky sa využili na podporu bežkárskejších areálov.

3.1.2.8 Prírodný turizmus

V téme Prírodný turizmus bolo v roku 2021 schválených 16 rozvojových zámerov. Téma je aktívne rozvíjaná rozširovaním ponuky zážitkov krajskej cestovnej kancelárie (v produktovej línii živá príroda bol v roku 2021

ponúkaných 7 druhov zážitkov). KOCR sa v roku 2021 stala členom Asociácie prírodného turizmu (APT), pričom členstvo v APT umožňuje okrem iných benefitov intenzívnejšiu prezentáciu a propagáciu práve produktov cestovnej kancelárie so zameraním na prírodný turizmus. V rámci tejto pracovnej skupiny sa aktívne pôsobilo na prezentovanie udržateľného rozvoja CR, a to aj formou účasti na rôznych workshopoch, seminároch, konferenciách a diskusných fórach, kde sa publiku približujú princípy destinačného manažmentu a sieťovania partnerov v území s ohľadom na zachovávanie princípu udržateľnosti v rozvoji CR (napr. workshop Rozvoj prírodného

miestneho turizmu v území CHKO Cerová vrchovina v rámci projektu Interreg Centralparks, 27.10.2021).

V roku 2021 bolo schválených 5 rozvojových zámerov v téme prírodný turizmus.

K nesmierne dôležitým výstupom pracovnej skupiny patria **dva koncepčné dokumenty spracované RABBSK** v spolupráci so zainteresovanými partnermi. Ide o Koncepciu rozvoja prírodného cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji do roku 2030 a dokument Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu v Národnom parku Muránska planina do roku 2030. Koordinátori OOCR Gemer a OOCR Horehronie sa zúčastnili exkurzie organizovanej Ministerstvom životného prostredia SR v národnom parku Šumava a Bavorský les v ČR a Nemecku. Výstupy tejto pracovnej cesty prezentovali ako príklady dobrej praxe ostatným kolegom.

3.1.2.9 Cesta na Kráľovu hoľu

Pracovná skupina, ktorá sa venuje zámeru rekonštrukcie cesty na Kráľovu hoľu z obce Šumiac ako potenciálu pre rozvoj mäkkých foriem cestovného ruchu (cyklocesta) vznikla na základe podnetov obce a iniciatívy majiteľov pozemkov t. j. obce Šumiac, urbárskeho spoločenstva, Lesov SR, Towercomu aj lokálnych podnikateľov. V roku 2021 bol vypracovaný manažmentový plán územia s návrhom konkrétnych krokov smerujúcich k realizácii zámeru (akčný plán). Navrhovaný systém manažmentu rozvoja územia na vrchole a pod Kráľovou hoľou bol prediskutovaný na niekoľkých stretnutiach so zástupcami Štátnej ochrany prírody (NAPANT). Zároveň bolo zadané vyhotovenie geometrického plánu pre potreby vysporiadania a nastavenia majetkových vzťahov, ktoré je nevyhnutné pre ďalší progres a prípravu realizácie. V auguste 2021 tiež RABBSK realizovala sčítanie turistov a cyklistov na Kráľovej holi počas najviac exponovaných víkendových dní ako podklad pre nastavenie limitov územia a potrieb regiónu.

Zámer sprístupnenia vrcholu Kráľovej hole aj pre cestných cyklistov má potenciál stať sa pilotným komplexným projektom rozvoja ekonomiky regiónu prostredníctvom mäkkých foriem cestovného ruchu a ukážkou spolupráce samospráv, Lesov SR, ochrany prírody a podnikateľov.

3.1.3 Príprava a implementácia projektov RABBSK v oblasti CR

V roku 2021 v rámci výziev Fondu na podporu umenia bol prostredníctvom KOČR predložený **projekt v oblasti neprofesionálneho umenia** s názvom Kráľovská svadba na Pustom hrade.

RABBSK sa stala úspešným žiadateľom v rámci výzvy Vyšehradského fondu s projektom “Digital Reconstruction of Cultural Heritage” (**Digitálna rekonštrukcia kultúrneho dedičstva**). Cieľom projektu je vytvorenie rozšírenej reality vybranej kultúrno - historickej pamiatky. Schválený projekt spracúva 3D

zameranie hradu Revište (ako zvýšenie atraktívnosti projektu Pohronská hradná cesta a produktovej línie Tajomné hrady). Do projektu sú zapojení partneri zo Slovenska (Združenie na záchranu hradu Revište, Akadémia umení v Banskej Bystrici, Fakulta výtvarných umení, Archeologický ústav Slovenskej Akadémie Vied v Nitre) a zahraniční partneri z Poľska (Wyższa Szkoła Technologii Informatycznych w Katowicach) a Česka (Vysoké učení technické v Brně, Fakulta výtvarných umění). V priebehu roku 2021 sa realizoval projektový plán a 28.10.2021 sa zorganizoval online workshop všetkých zapojených partnerov, kde sa prezentovali výstupy projektu pred jeho finalizáciou.

RABBSK je prijímateľom regionálneho **príspevku Úradu podpredsedu vlády SR** pre investície a informatizáciu na účel vytvorenia dvoch unikátnych sklenených umeleckých diel s cieľom propagácie sklárskej činnosti a územnej jedinečnosti ako nástroja na vybudovanie nových odbytísk cestovného ruchu v meste a okrese Poltár. Víťazný projekt z dielne autorov Illovcov pracuje s konceptom vytvorenia dvoch sklenených inštalácií, v ktorých sú interaktívnym spôsobom zakomponované a prezentované zozbierané sklárske artefakty zo súkromných zbierok miestnych obyvateľov a osobností, ktoré sa významne pričínili k rozvoju sklárskej histórie v Novohrade. Súčasťou umeleckého riešenia je virtuálna prezentácia príbehov jednotlivých sklárskych artefaktov.

3.1.4 Krajská cyklokoordinácia

Národnou víziou, ktorá sa implementuje aj na úrovni krajov, je uznanie cyklistickej dopravy ako rovnocenného spôsobu prepravy a jej rovnocenná integrácia s ostatnými druhmi dopravy. Súčasťou vízie je tiež posilnenie cykloturistiky ako dôležitého segmentu cestovného ruchu s veľkým potenciálom najmä pre vidiecke oblasti, ich rozvoj, zvýšenie zamestnanosti a konkurencieschopnosti. Jednou z kľúčových úloh a činností v tomto segmente, je identifikácia a projektová príprava pre realizáciu cyklochodníkov, prípadne ďalších prvkov cyklomobility.

V apríli 2021 sa v Banskej Bystrici konalo **stretnutie cyklokomunity** Banskobystrického kraja pod názvom Kam bicykluje Banskobystrický samosprávny kraj?. Organizovala ho RABBSK a cieľom bolo predstaviť jednak jej aktivity v roku 2020 a jednak plány a ambície pre rok 2021.

Celkovo 43 účastníkov, prevažne nadšencov pre cykloturistiku a 5 zástupcov samospráv, diskutovalo o základnom rámci rozvoja cyklo dopravy a cykloturistiky v BBSK. Stretnutie poslúžilo k tomu, aby všetci

zainteresovaní získali prehľad o súčasnom stave a aktivitách zameraných na podporu budovania cyklistickej infraštruktúry v našom regióne. Vzhľadom na osadenstvo bola najväčšia pozornosť venovaná predstaveniu Akčného plánu budovania a obnovy cykloturistických trás na rok 2021.

V rámci popularizácie témy a aktivít na krajskej úrovni v oblasti rozvoja cyklodopravy sa RABBSK zúčastnila na medzinárodnej konferencii Cyklistická doprava a mikromobilita – hnací motor v oblasti udržiteľné mestské mobility?, ktorú organizovala sieť miest CIVINET ČR a SR.

Do práce na bicykli: K úžasnému výsledku celonárodnej kampane DPNK 2021 prispeli svojou účasťou aj zamestnanci RABBSK.

V rámci kampane **Európskeho týždňa mobility (ETM)** sa pokračuje v spolupráci so školami v pôsobnosti BBSK, ktoré vyplnili dotazník k udržateľnej mobilite a majú záujem využiť finančné zdroje z novej cyklovýzvy pre školy na realizáciu projektov výstavby cyklostojanov a cykloprístreškov.

Cyklodoprava a cykloturistika sa stali výraznou témou pri rozbehu nového projektového obdobia. Potreby obcí, podnikateľov a aktivistov sa ukazujú v príprave **Integrovannej územnej stratégie**. Dáta, ktoré vyplynuli z prostredia by mali byť v súlade s prioritami BBSK ako integrované projekty a zároveň budú pokladom pre budúce akčné plány cykloturistiky. Krajský cyklokoordinátor a špecialista pre cykloturistiku za RABBSK, sa zúčastňovali na každom stretnutí v strategicko-plánovacom regióne v kraji, kde predstavovali kľúčové projekty, stratégie rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky v kraji.

V roku 2021 prebehla za spolupráce RABBSK príprava a informačný seminár k výzve na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci **Všeobecne záväzného nariadenia Banskobystrického samosprávneho kraja č. 38/2019** pre Výzva č. 1 (v oblasti rozvoja cestovného ruchu).

V roku 2021 pôsobila aj medzirezortná pracovná skupina pre oblasť cyklo, v rámci ktorej sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí krajských cyklokoordinátorov a aktérov v cyklo oblasti, ktorých predmetom boli pripomienkovanie materiálov a metodík pri tvorbe dotačných schém, prípravy memoránd a témy oblasti rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky na národnej úrovni.

Akčný plán aktivít rozvoja cykloturistiky bol v roku 2021 pripravený v spolupráci s OOCR, s cykloturistickými klubmi z územia BBSK, aktivistami, ako aj zástupcami samospráv z územia BBSK. Zdrojom dát pre tvorbu akčného plánu boli aj výstupy pasportizácie cykloturistického značenia, bezplatné dáta z aplikácie STRAVA pre BBSK. Po identifikovaní vstupných dát bol vytvorený a schválený **Akčný plán pre cykloturistiku pre rok 2021**. Dôležitou súčasťou je fyzická kontrola objednaného a realizovaného značenia (7 terénnych výjazdov), aby sa zabezpečila kvalita a oprávnenosť vynaložených prostriedkov.

V roku 2021 sa prostredníctvom webového portálu RABBSK zverejnili **výstupy pasportizácie** v celkovej dĺžke 3 200 km, kde je možné nájsť komplexný prehľad o stave trás, stave značenia, povrchoch, na základe ktorého sa bude možné rozhodovať pri nastavovaní akčného plánu na ďalšie obdobie.

V roku 2021 sa nám podarilo ukončiť internú **právnú analýzu stavu legislatívy** na Slovensku v oblasti správy a údržby cykloturistickej infraštruktúry. Potreba právnej analýzy vyplynula z neprehľadného a nesystémového nastavenia práv a zodpovedností za cykloturistické značenie, neprehľadného čerpania dotácií zo strany štátu, nejasných pravidiel zo strany zákonov o značení a existujú ešte mnohé ďalšie problémy vyplývajúce zo skúseností a snahy riešiť nevyhovujúci stav cyklistickej infraštruktúry v BBSK. Na základe zistených skutočností a s cieľom nastaviť systémové, prehľadné a najmä udržateľné riešenie pracujeme postupne na vytvorení spoločnej platformy SK8 cyklokoordinátorov zo všetkých krajov a vyvíjame iniciatívu smerom k národnej úrovni.

Platforma **Outdoor Active**, potvrdzuje efektívnosť a účelnosť týchto vynaložených prostriedkov. Okrem využitia na zimné aktivity sa platforma v letnej sezóne prioritne orientovala na oblasť cykloturistiky. Do systému bol nahraný obsah k vyše 140 zokruhovaným výletom v cykloturistike, pričom kritériá boli stanovené tak, aby išlo o atraktívne legálne cyklotrasy. Každý výlet bol doplnený o fotografie, popisy, miesta, ktoré môže návštevník navštíviť, kde sa môže najesť, kde zaparkovať. Samozrejmosťou je, že si akúkoľvek trasu môže stiahnuť bezplatne a bez nutnosti registrácie do svojho mobilu, hodínok alebo si vytlačiť ako skladaciu mapu. Vyššie uvedené aktivity sprevádzala aktívna marketingová komunikácia. K hlavným propagačným výstupom sa radí relácia Cyklopotulky s prezentáciou atraktívnej trasy v regióne Stredné Slovensko. Relácia je dostupná v archíve RTVS na linke <https://www.rtvs.sk/televizia/program/15640>.

Rozvojové zámery schválené v minulých rokoch, ukončené a medializované v roku 2021 zahŕňajú:

Laskomerské singletraily – Flow trail II. etapa. Zámer bol medializovaný v lete 2021 a lokalita Laskomerské singletraily tak nadobudla ďalší atraktívny prvok s potenciálom prilákať do destinácie nadšencov aj z iných regiónov Slovenska.

K ďalším projektom patrí zriadenie požičovne **E bike Krupina**, ktorá bola slávnostne otvorená v máji 2021 a projekt E bike Región Podpoľanie, tiež slávnostne spustený pred letnou

sezónou 2021.

Ku koncu roka 2021, bol zrealizovaný projekt Park zručností Mýto pod Ďumbierom, so zameraním na získavanie zručností v jazde na bicykli pre deti a mládež.

V roku 2021 boli schválené zámery Relax v Jelšovom poraste Bystrá – dotvorenie cyklotrasy interaktívnymi prvkami: Spoznaj región Horehronie na kolesách – zriadenie požičovne elektrokolobežiek a projekt nákupu a renovácie cyklovezíc v Hrončianskej doline vrátane zriadenia sezónneho infocentra v Hronci.

Aj v roku 2021 sa cykloturisti mohli vďaka oblastným organizáciám priblížiť za športovými zážitkami do krásnych lokalít kraja. **Cyklobusy** v roku 2021 spoločne previezli takmer **2500 cyklistov** a najazdili viac ako 9 000 km. Veríme, že potrebu špeciálnych turistických cyklobusov a tourbusov nahradí v budúcnosti nový Projekt dopravnej obslužnosti Banskobystrického kraja, ktorý pripravuje oddelenie verejnej

dopravy BBSK a postupná realizácia cyklo-dopravných projektov, na ktorých pracuje krajský cyklokoordinátor spoločne s investičným oddelením BBSK. Rovnako sme v komunikácii aj so ŽSK ohľadne spustenia cyklovlakov na území Banskobystrického kraja.

3.2 Udržanie dvoch pracovných miest pre každú OOCR

Schválených je 15 miest koordinátorov v kraji, pre každú OOCR sú to 2 miesta, koordinátor rozvoja a koordinátor marketingu. OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie zamestnáva 3 koordinátorov s ohľadom na dve destinácie spadajúce pod OOCR. Kapacity pre región Hont a OOCR Dudince sú alokované pod OOCR Stredné Slovensko, kde spadá aj región Hont. K novembru 2021 bol stav koordinátorov naplnený. Koordinátori pri nástupe na pracovnú pozíciu absolvujú infosemináre vedené zamestnancami RABBSK a KOOCR zamerané na úvod do problematiky rozvoja CR v BBSK, rozvojovú pomoc pre regióny, marketingovú komunikáciu, systém spolupráce RABBSK a OOCR. V priebehu roka sa pravidelne realizujú individuálne pohovory s koordinátormi, ktorých cieľom je zistiť spokojnosť a prípadný priestor na zlepšenie spolupráce. V roku 2021 bol dôraz kladený aj na vzdelávacie aktivity so zámerom zvyšovať kompetencie a zručnosti koordinátorov OOCR. Zamestnanci mali zabezpečenú sériu 5 online školení k téme digitálneho marketingu. Seminár zabezpečila KOOCR z prostriedkov dotácie MDV SR a obsah bol prispôsobený pre potreby destinačného marketingu, taktiež bol zakúpený streaming z najväčšej marketingovej konferencie na Slovensku, ktorej program bol zameraný na prezentáciu najnovších trendov a príkladov dobrej praxe

z digitálneho marketingu. Vybraní koordinátori sa zúčastnili aj exkurzií v zahraničí, napr. v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR účasť za OOCR Gemer a OOCR Región Horehronie na exkurzii v Národnom parku Šumava a Bavorský les (Česko, Nemecko). Účasť na exkurzii so zameraním na pútnický a tematický CR absolvoval koordinátor OOCR Stredné Slovensko, zamestnanec KOOCR v Španielsku na pútnickej ceste do Santiago di Compostella.

Jedným z pozitívnych vplyvov personálnej pomoci pre OOCR je aj rozširovanie siete spolupracujúcich subjektov v OOCR v podobe navyšovania počtu členov v jednotlivých OOCR.

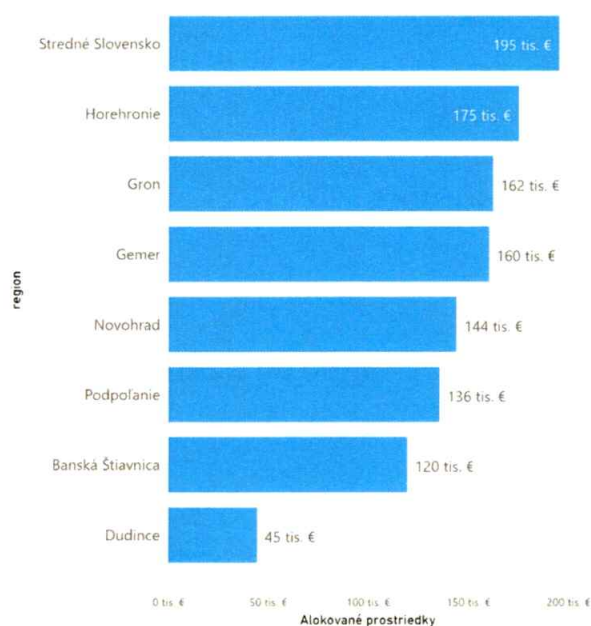
3.3 Interná schéma pomoci cestovnému ruchu a projektové zámery

Mechanizmus finančnej pomoci na rozvoj CR cez členský príspevok RABBSK do OOCR v BBSK sa riadi dokumentom **Zásada hospodárenia s členským príspevkom RABBSK**. Finančná alokácia zo zdrojov RABBSK pre každú OOCR je 37,5 tis. eur ročne. OOCR Dudince má alokovaných 10 tis. eur ročne, zvyšných 27,5 tis. eur je pridelených pre aktérov v CR v regióne Hont (Krupinsko), rozvojové zámery sa realizujú prostredníctvom OOCR Stredné Slovensko. OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie (TNP) má vzhľadom na dva samostatné regióny začlenené v OOCR k dispozícii 37,5 tis. eur pre každý región. Počas rokov 2018 až 2021 bolo schválených spolu 102 rozvojových zámerov. Ukončené projekty sú naďalej monitorované primárne z úrovne OOCR, s dôrazom na evidenciu kvantifikovateľných ukazovateľov (napr. počet návštevníkov, tržby), ale aj kvalitatívnych ukazovateľov (napr. spokojnosť návštevníkov). V roku 2021 bolo schválených 36 rozvojových zámerov.

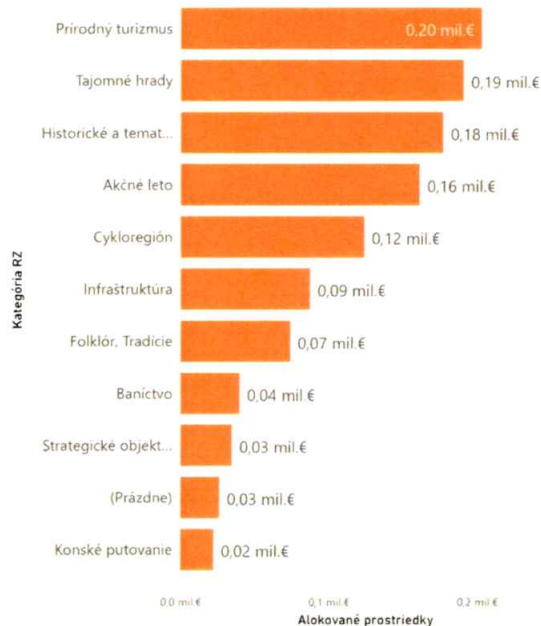
V decembri 2021 prijala Správna rada RABBSK novú schému podpory cestovného ruchu s názvom **Schéma spolupráce pri rozvoji systémov kvality lokálnych produktov s označením Regionálny produkt v Banskobystrickom kraji**. Cieľom je rozvoj trhu s kvalitnými lokálnymi produktmi prostredníctvom realizácie aktivít zameraných na riadenie a rozvoj systémov kvality lokálnych produktov a podporu ich predaja. Zabezpečenie aktivít tejto schémy bude realizované cez členský príspevok RABBSK do OOCR, na ktorých území pôsobia koordinátori regionálneho značenia (6 regionálnych značiek v BBSK). Na tento účel bolo alokovaných spolu 43 tis. eur v podobe mimoriadneho členského príspevku RABBSK do OOCR v roku 2021. Realizácia schémy bude prebiehať v roku 2022.

Prehľad schválených projektov podľa regiónov a produktových línií (2018-2021)

Alokované prostriedky podľa kategórie region

Alokované prostriedky podľa kategórie Kategória RZ

3.4 Dátové centrum cestovného ruchu

Agenda dátového centra vytvára profesionálnu, expertnú a komplexnú podporu pre jednotlivé výstupy cestovného ruchu, ale aj ďalšie komponenty RABBSK. Ide najmä o spracovanie **pasportizácie infraštruktúry a vybavenosti cestovného ruchu**. Dátové centrum aktívne pracuje s pasportizáciou cykloturistických trás a generuje výstupy pre potreby vybraných projektov (mapové podklady za účelom znázornenia vlastníckych vzťahov, trasovania, ochranných pásiem ap.). Dátové centrum sa tiež podieľa na komplexnom zabezpečení správy webov a e-shopov pre potreby RABBSK a KOČR a spolupracuje pri online marketingu a kampaniach. Pre e-shop regionalnepulty.sk realizuje dátové centrum analytické podklady k výkonnosti predaja produktov a tiež analytiku k online kampaniam.

Dátové centrum zavádza platformu Outdoor Active do prostredia stránky zahoramizadolami.sk pre rôzne aktivity súvisiace s tematickými outdoorovými aktivitami v Banskobystrickom kraji – cykloturistika, náučné chodníky, bežkárské trate, výzva Hybaj na bajk, atď.

Zároveň sú priebežne pri investičných zámeroch (Štiavnická Anča, kráľova hoľa, Pohronská hradná cesta a i.) centrom poskytované mapové podklady a identifikované vlastnícke vzťahy k pozemkom, čo výrazne

a významne urýchľuje procesy a progres pri plánovaní a implementácii jednotlivých zámerov. Rovnako priebežne sú zo štatistických prehľadov výkonov CR (prenocovania, dane, tržby a pod.) spracovávané detailnejšie analýzy, štatistické prehľady a analýza výkonov CR (vývoj počtu prenocovaní, vybranej dane za ubytovanie, tržieb zariadení, počtu a štruktúry návštevníkov).

3.5 Špecializované analytické a odborné práce CR

Za odbornej pomoci externých expertov je v spracovaní séria **konceptí rozvoja destinácií do roku 2023** pre 8 destinácií kraja, potrebných pre nastavenie ďalšieho smerovania turistických destinácií v súlade s produktovým potenciálom územia. Tento proces je v úzkej harmonizácii s prípravou strešných rozvojových dokumentov na krajskej úrovni, primárne ide o dokumenty: Integrovaná územná stratégia (IUS), ktorá je i Plánom hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) na obdobie 2021 – 2027; Envirostratégia BBSK 2030 a Regionálny plán udržateľnej mobility BBSK (PUM) 2030. Z uvedených dokumentov bude vychádzať i Konceptia rozvoja udržateľného cestovného ruchu BBSK do roku 2030. V štádiu finalizácie bola Konceptia rozvoja cestovného ruchu destinácie Gemer na roky 2021 – 2027. Spracované sú analytické časti pre koncepcie rozvoja CR na roky 2021 – 2027 pre destinácie Stredné Slovensko a Turistický Novohrad a Podpoľanie. Externí experti RABBSK sa aktívne podieľali alebo pripomienkovali viaceré strategické a koncepčné dokumenty vznikajúce na úrovni kraja ako napr. Konceptia rozvoja cykloturistiky v regióne Gemer.

V roku 2021 boli sfinalizované dva zásadné strategické dokumenty, najmä **Konceptia rozvoja prírodného cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji do roku 2030**. Spracovanie koncepcie je výstupom medzinárodného projektu Menej bariér pre viac úžitku z prírody, ktorý realizuje Aevis n.o. v spolupráci s VIA IURIS, Linking Tourism & Conservation (Nórsko) a Frankfurt Zoological Society (Nemecko). RABBSK a KOČR sú regionálnymi partnermi tohto projektu.

Druhým významným dokumentom je **Stratégia rozvoja udržateľného cestovného ruchu v Národnom parku Muránska Planina do roku 2030**. Dokument je výsledkom spolupráce širšieho

autorského kolektívu v zastúpení subjektov: Štátna ochrana prírody SR - Správa Národného parku Muránska

planina, RABBSK, OOCR Gemer, OOCR Región Horehronie. Spolupracujúcimi subjektmi sú: Asociácia prírodného turizmu, AEVIS, n.o., BBSK, KOOCR, Klub slovenských turistov Tisovec, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, OZ Pronatur. Spracovanie stratégie nadväzuje na zámer vyhlásiť Národný park Muránska planina a jeho zóny a návrh Programov starostlivosti chránených území Národného parku Muránska planina a jeho ochranného pásma, Chráneného areálu Tisovský kras, Chráneného areálu pramenná oblasť Rimavy, Chránený areál Stolica na roky 2020 – 2049.

Pre potreby zistenia ekonomického dopadu produktu CR Zážitkové vlaky (Horehronský expres, Banický expres a Expres 34 tunelov), bola externými odbornými kapacitami vypracovaná metodika a vyhodnotenie produktu Zážitkové vlaky. Hlavným cieľom štúdie bolo identifikovanie ekonomického dopadu tohto produktu v cieľových destináciách.

RABBSK zastrešila externým odborníkom aj odborné činnosti na podporu regionálneho značenia v kraji a prostredníctvom nich poskytuje metodickú pomoc v oblasti zavádzania a zmien v systémoch regionálneho značenia (značka "regionálny produkt"). Na základe zberu podnetov od koordinátorov značiek a ako výstup aktívnej komunikácie a spolupráce s koordinátormi regionálneho značenia bol externým odborníkom spracovaný dokument zastrešujúci systém spolupráce RABBSK s koordinátormi regionálneho značenia v kraji. Tzv. **Schéma spolupráce pri rozvoji systémov kvality lokálnych produktov s označením "regionálny produkt" v Banskobystrickom kraji** nadviaže na aktívnu existujúcu spoluprácu, s cieľom zvýšenia kvality a koordinácie regionálneho značenia a širšieho zapojenia do rozvoja cestovného ruchu v kraji. Odbornými kapacitami RABBSK bola spracovaná databáza certifikovaných regionálnych producentov v Banskobystrickom kraji a bola zabezpečená účasť a prezentácia systému spolupráce v koordinácii regionálneho značenia v BBSK na viacerých verejných odborných fórach (napr. odborný seminár Metodika a prax zavádzania regionálnych značiek v ČR a SVK, október 2021 a i.)

V roku 2021 RABBSK poskytla ÚBBSK odbornú a metodickú pomoc pri príprave a implementácii nového všeobecne záväzného nariadenia BBSK č. 38/2019 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov BBSK účelovo určených na regionálny rozvoj a rozvoj cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji a nastavovaní podmienok výziev v zmysle tohto VZN. S pomocou RABBSK boli spracované „často kladené otázky“ žiadateľov, ktoré sú zverejnené na web stránke BBSK a majú za cieľ poskytnúť pomoc a lepšiu orientáciu pre žiadateľov o granty. Zrealizované boli viaceré online infosemináre k podmienkam poskytovania dotácií v rámci mechanizmu VZN BBSK.

V priebehu roka 2021 prebehli celkovo 4 interné hodnotiace komisie na posúdenie predložených rozvojových zámerov od OOCR. Členmi internej komisie sú aj externí experti pre oblasť cestovného ruchu a regionálny rozvoj.

Rozsiahlu súčasť agendy externých kapacít RABBSK v úzkej kooperácii s BBSK tvorí v roku 2021 príprava IÚS/PHSR na obdobie 2021 - 2027. V rámci tematickej pracovnej skupiny Cestovný ruch a kultúra prebehlo v roku 2021 množstvo stretnutí v regiónoch a bolo zozbierané veľké množstvo podnetov z území.

3.6 Destinačný marketing

Okrem vyššie uvedených aktivít sa vo významnej miere realizoval tzv. destinačný marketing RABBSK. Aktivity zahŕňajú činnosti zamerané na marketingovú komunikáciu, PR a prácu s verejnosťou, branding destinácie a budovanie povedomia o destinačnej značke **Za horami Za dolami**, budovanie obsahu, smerovanie marketingových aktivít na cieľové publikum, správu a údržbu web stránky a sociálnych sietí. Aktivita sa realizuje primárne prostredníctvom KOOCR. Všetky činnosti sú úzko koordinované v spolupráci s OOCR v kraji, financovanie aktivít sa realizuje okrem vlastných zdrojov KOOCR aj prostredníctvom dotácie Ministerstva dopravy a výstavby SR. Detailné informácie budú súčasťou Výročnej správy o činnosti KOOCR za rok 2021.

3.6.1 Podujatia, veľtrhy, výstavy, prezentácie

Účasť na tradičných a etablovaných podujatiach CR bola aj v roku 2021 obmedzená z dôvodu pandemickej situácie. Nekonal sa veľtrh cestovného ruchu ITF SlovakiaTour a do mája 2021 boli účinné vládne opatrenia, ktoré vo výraznej miere negatívne ovplyvnili všetky plánované aktivity v cestovnom ruchu. Po uvoľnení opatrení sa realizovala väčšina z plánovaných aktivít na letnú sezónu 2021. KOOCR sa v kraji spolupodieľala (finančne, marketingovo, zabezpečením vybraných súčastí organizovaných podujatí) na desiatkach podujatí rôzneho zamerania (kultúrno – spoločenské, športové, historické, gastronomické, folklórne, vzdelávacie ap.). K podujatiam regionálneho, nadregionálneho až národného významu, patria:

- Triathlon Attack 2021, Ľuboreč,
- Grand Prix Plochá dráha Žarnovica,
- Slávnostné otvorenie „vláčikárskej“ sezóny v Kremnici.

Ďalšie podujatia zrealizované v lete 2021, prioritne z iniciatívy partnerských OOCR, patrili:

- Hontianska vína cesta (nultý ročník, spolupráca OOCR Stredné Slovensko, OOCR TNP a OOCR Dudince, prepojenie viacerých vinárskych oblastí v rámci jedného podujatia),
- Hronsekanie (OOCR Stredné Slovensko),
- Komentované tematické prehliadky (napr. Zvolen, Banská Bystrica, Kremnica, Bzovík, OOCR Stredné Slovensko).

3.6.2 Krajská Gruntovačka

Aj v roku 2021 pokračovala RABBSK už v etablovanom projekte Gruntovačka v Banskobystrickom kraji.

Podujatie sa koná 2x v roku, v apríli pri príležitosti Dňa Zeme, na jeseň pri príležitosti Svetového upratovacieho dňa.

Jarnú gruntovačku organizátori prispôbili aktuálnej situácii, nakoľko v danom období nebolo možné realizovať hromadné podujatia. V spolupráci s OOCR boli spracované série náučno-vzdelávacích videí,

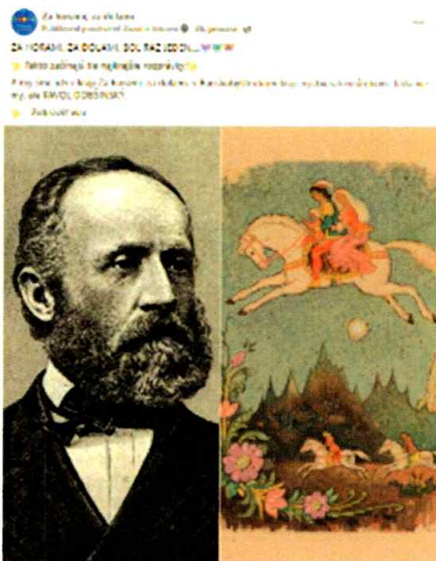
ktoré atraktívnou formou prezentovali vybrané témy z okruhu triedenia a recyklovania odpadu, tzv. „zero waste“, bezobalové obchody a produkty, skládky odpadov, znečisťovanie riek, zber bylín ap. Videá zaznamenali úspech vo virtuálnom priestore.

Jesenná gruntovačka prebehla v septembri, pričom organizátori okrem škôl oslovili partnerské a členské subjekty OOCR, primárne samosprávy a tiež kolegov z ÚBBSK. Skupiny záujemcov sa rozdelili na jednotlivé lokality v regióne a spoločne opäť vyzbierali desiatky kilogramov odpadu z prírody. Cieľom projektu Gruntovačka nie je len upratanie turistami vyhľadávaných lokalít, ale aj osveta v radoch detí a mládeže. Práve ich prístup a postoj k životnému prostrediu bude kľúčový pre ďalšie smerovanie envirotémy a celkovo dopadov človeka a jeho činnosti na našu planétu.

3.6.3 Kampane „Svetové z našich regiónov“ a „Slávni rodáci z nášho kraja“

Obdobie po ukončení zimnej sezóny, kedy naďalej platili prísne protipandemické opatrenia a prevádzky cestovného ruchu nefungovali, RABBSK využila na prezentovanie top zaujímavostí a osobností svetového významu z BBSK. Kampaň prebiehala na sociálnej sieti Facebook a Instagram. Zaznamenala veľký úspech a vynikajúce odozvy od cieľového publika.

3.6.4 Kampaň „E-shop - Regionálne“

Aktívna komunikácia projektu Regionálne pulty, vrátane osvety a šírenia povedomia o histórii a význame regionálneho značenia v kraji prebieha na sociálnych sieťach (profil „Zahoramizadolami,“ ale i samostatný profil „Regionálne“). Okrem Facebooku sú oba profily aktívne i na Instagrame. Pred veľkonočnými sviatkami sa realizovala kampaň zameraná na podporu predaja tematických (veľkonočných) regionálnych produktov z e-shopu regionálne pulty s názvom Objav výrobky s dušou Banskobystrického kraja. Výraznejšia kampaň bola spustená pred vianočnými sviatkami s názvom Darčeky od regionálnych výrobcov.

3.6.5 Práca s médiami

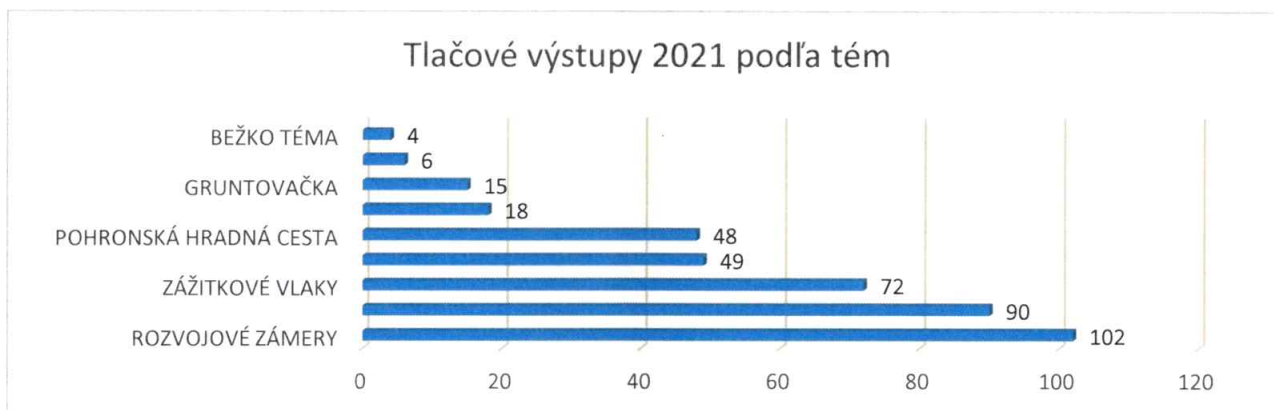
Aktivita zahŕňa spoluprácu s bloggermi, vloggermi, influencermi, novinármi, pri tvorbe a prezentovaní obsahu o produktoch a novinkách v kraji. Realizovala sa spolupráca napr. s platformou Cestuj s deťmi a pri zabezpečení tzv. Influencers' Camp Slovakia v spolupráci s OOCR Bratislava Tourist Board a OOCR Vysoké Tatry. Išlo o pozvanie 6 medzinárodných influencerov na Slovensko a odprezentovanie top atraktivít pre ich cieľové publikum. V našom kraji im boli prezentované regióny Stredné Slovensko a Horehronie.

Medializácie rozvojových zámerov zastrešuje po dohode s RABBSK najmä KOOCR. Medializácia je vnímaná ako efektívny nástroj ako laickej aj odbornej verejnosti posunúť **tri hlavné odkazy**:

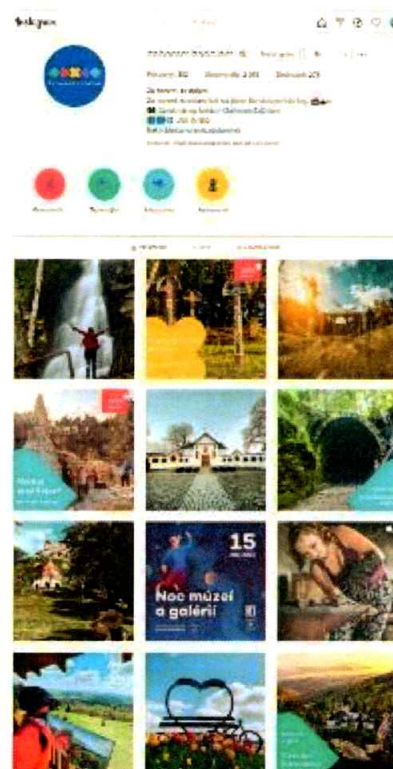
- financovaním rozvojových zámerov cez RABBSK **Banskobystrický samosprávny kraj podporuje cestovný ruch a regionálny rozvoj,**
- **význam existencie oblastných organizácií a krajskej organizácie cestovného ruchu,** ktoré dokážu oveľa efektívnejšie spájať vo svojich regiónoch partnerov s úmyslom dosahovania spoločných cieľov,
- **pozvánka pre širokú verejnosť,** aby navštevovali regióny, v ktorých spoločne aj cez tieto projekty vytvárame priestor pre rozvoj turizmu. V roku 2021 sme medializovali spolu 15 rozvojových zámerov.

OOCR	Projekt	Dátum	Miesto
TNP	Motýlí dom	23.6.2021	Kokava nad Rimavicou
Gemer	Rozprávkové sochy	6.7.2021	Drienčany
Gemer	Čertova dolina	15.7.2021	Zbojská
Gron	PHC – mobiliár	23.7.2021	Teplica
RBŠ	E - klopačka	4.8.2021	BS
TNP	Api domček	19.8.2021	Lučenec
RBŠ	Malý rínek	10.9.2021	BS
TNP	Dvor Podpolianskeho múzea	5.5.2021	Detva
RBŠ	Zalúbená Štiavnica	1.6.2021	Banská Štiavnica
TNP	Objekt ľahkého opevnenia	16.6.2021	Veľká Čalomija
Gemer	Krajšia vstupná brána do obce Muránska Huta	18.6.2021	Muránska Huta
Krupinsko	Klietka hanby	20.10.2021	Krupina
Stredné Slovensko	Pustý hrad - náučný chodník	21.10.2021	Pustý hrad, Zvolen
Gemer	Chodník Malých netopierov	3.11.2021	Rákoš
Stredné Slovensko	Prekop Špania Dolina - Piesky	19.11.2021	Špania Dolina

V témach, ktoré má v gescii oblasť cestovného ruchu spadajúca pod RABBSK, evidujeme v tomto roku vyše **404 mediálnych výstupov**. Ich rozdelenie podľa dominantných tém zachytáva tabuľka.

Aktivita na web stránke a sociálnych sieťach, zahŕňa správu a aktualizáciu obsahu na webe a na profiloch sociálnych sietí, aktívnu komunikáciu s cieľovým publikom, informácie o kalendári podujatí v kraji, zdieľanie relevantných tém z iných zdrojov ap. RABBSK prostredníctvom KOČR aktívne spravuje web stránku zahoramizadolami.sk (vrátane e-shopu), Regionálne pulty (a e-shop), aktívne komunikuje aj prostredníctvom sociálnych sietí (Facebook, Instagram, Youtube a i.), spravuje profil Za horami za dolami, Banskobystrický kraj Turizmus (zameranie na B2B komunikáciu), profil Vlakom za zážitkom (zlúčenie samostatných profilov jednotlivých expresov), Regionálne pulty a Pohronská hradná cesta. Profil na Instagrame (Za horami za dolami a Regionálne pulty) bol profesionalizovaný na začiatku roka 2021, ZHSD má 3529 sledovateľov, RP má 234 sledovateľov.

Profil	Fanúšikov	Nárast
Za horami za dolami	10 800	78 %
Banskobystrický kraj Turizmus	435	100 %
Vlakom za zážitkom	1 119	-
Regionálne pulty	2 900	146 %
Pohronská hradná cesta	2 890	103 %

3.7 Regionálne pulty

S cieľom podpory poľnohospodárstva, lokálnej produkcie a remeselnej výroby sa výrazným spôsobom rozšíril projekt regionálnych pultov vo forme profesionálneho e-shopu. Tento krok umožňuje zvyšovať objemy ponúkaného tovaru, ako aj počty zapojených producentov do projektu. Zároveň je ale limitujúcim faktorom logistika a priestory potrebné na efektívnu prevádzku e-shopu, čomu musí manažér regionálnych pultov

prispôbovať plánovanie a prevádzku projektu. Momentálne je v prevádzke **12 fyzických pultov** a do konca roka 2021 boli obstarané zo schváleného prebytku RABBSK dva ďalšie pulty.

Prehľad umiestnenia:

- Hotel Kochau, Kováčová
- Hotel Tennis, Zvolen
- Penzión Zlatý Dukát , Zvolenská Slatina
- Hotel Zerrenpach***, Osrblie
- Hotel Termál Vyhne***
- Hotel Zerrenpach***, Látky
- Infocentrum Dolná Strehová
- TIC Dudince
- Penzión Pri studni, Detva
- Stredoslovenské múzeum
- Hotel Hrádok, Jelšava
- Penzión Tajch pri Žarnovici

OBLASTI	POČET VÝROBCOV	Z TOHO SO ZNAČKOU REGIONÁLNY PULT
Novohrad	11	10
Podpoľanie	7	2
Horehronie	12	8
Gemer – Malohont	9	5
Pohronie	4	3
Hont	7	6

Najpredávanejšie produkty sú keramické kvietky od Janky Schwarzbacherovej (Horehronie) a keramika Artorius.

3.8 Krajská cestovná kancelária – Banskobystrický kraj turizmus

Cieľom založenia a prevádzkovania krajskej cestovnej kancelárie Banskobystrický kraj Turizmus (CK BBKT) je dostať novovytvorené produkty/zážitky ku koncovému klientovi a podporiť tak plnenie hlavného cieľa, t. j. zvýšenie návštevnosti a prenocovaní v kraji. Z aktivít RABBSK na podporu rozvoja CR zasiahla pandemická situácia významne najmä činnosť regionálnej cestovnej kancelárie.

Sumár výstupov vrátane finančných údajov.

Produktová línia	Počet zážitkov			Počet klientov		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Akčné leto	0	3	5	0	30	40
Akčná zima	3	4	0	77	0	0
Nočná obloha	0	4	3	0	62	101
Poklady zeme	0	9	3	0	39	13
Živá Príroda	0	0	6	0	0	73
Regionálne	3	18	14	1	139	263
Stopy Dejín	0	10	12	0	894	1281
Tajomné hrady	4	7	11	47	409	1559
Zážitkové vlaky	2	5	6	2884	2391	3270
SPOLU	12	60	58	3009	3964	6600

4 Rozvojový program: Sociálna ekonomika

Od 1. mája 2018 je v platnosti nová zákonná úprava – zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch, ktorý má napomôcť riešeniu dlhodobej nezamestnanosti nízko kvalifikovanej pracovnej sily a zamestnanosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie na trh práce. BBSK si prostredníctvom RABBSK stanovila za cieľ byť aktívnym subjektom na medzitrhu práce a zriadila vlastné subjekty v oblasti sociálnej ekonomiky.

4.1 Rozvojové služby BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik

Odo dňa zriadenia krajský stavebný sociálny podnik Rozvojové služby BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik (ďalej aj ako „RSBBSK“) zamestnal spolu **57 zamestnancov** na trvalý pracovný pomer a 1 osobu na dohodu a to na pracovných pozíciách: stavebný robotník, majster stavebnej činnosti, office manager, odborný garant a asistentka konateľa. Z celkového počtu zamestnancov od založenia bolo 24 osôb znevýhodnených a 12 osôb zraniteľných. V roku 2021 bolo zamestnaných 13 zamestnancov na trvalý pracovný pomer, z ktorých je 11

osôb znevýhodnených a 2 osoby sú zraniteľné. Podľa základných zásad má spoločnosť dosahovať pozitívny sociálny vplyv predovšetkým zamestnávaním marginalizovaných skupín obyvateľstva, a to napr. zamestnávaním zdravotne postihnutých osôb, znevýhodnených osôb, zraniteľných osôb, pričom práve osvojenie pracovných návykov takýchto osôb, vytvorenie pracovného kolektívu a celkovo začlenenie takýchto osôb do pracovnej činnosti, a tým aj do spoločenského života či do kolektívu, bude mať pozitívny sociálny vplyv na tieto osoby.

RSBBSK aj naďalej pôsobí na území celého Banskobystrického kraja a tak ako doposiaľ v prevažnej miere vykonáva stavebné práce a rekonštrukcie na budovách a objektoch vo vlastníctve alebo v správe Banskobystrického samosprávneho kraja. RSBBSK podnikal kroky k rozširovaniu doposiaľ vykonávaných činností rozšírením predmetu podnikania o služby v oblasti elektroinštalácie a vodoinštalčných a kúrenárskych prác a tiež prenájom nehnuteľností a správa budov, aby bolo v možnostiach RSBBSK dodávať čo najširšie a komplexné spektrum prác nevyhnutných v oblasti stavebného priemyslu a pridružených odvetví. Za tým účelom sa zvýšil počet zamestnancov o odborných pracovníkov. Snaha RSBBSK rozšíriť predmet podnikania je cielená aj na zvýšenie konkurencieschopnosti RSBBSK a zlepšenie a zefektívnenie hlavnej činnosti.

4.2 Agro – drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik

Agro-drevinový ekosystém BBSK, s.r.o. registrovaný sociálny podnik (ďalej aj ako „ADEBBSK“) v Rovňanoch zriadil BBSK v polovici roka 2019. Hlavným cieľom je získavanie pracovných návykov, zvyšovanie zručností dlhodobo nezamestnaných a ich postupné zaradenie na trh práce. ADEBBSK momentálne zamestnáva 10 zamestnancov, z toho sú piati dlhodobo nezamestnaní, dvaja zdravotne znevýhodnení a jeden mentor. Hlavnou úlohou ADEBBSK ako mentora, je poskytovanie pomoci znevýhodneným pracovníkom sociálneho podniku. ADEBBSK je orientovaný na agro - drevinový ekosystém s chovom včiel. Tento model chce ÚBBSK rozšíriť aj do ďalších menej rozvinutých okresov Lučenec a Veľký Krtíš.

Keďže sa jedná o prvý agro – drevinový ekosystém na Slovensku, boli oslovené organizácie, ktoré odborne zastrešujú pestovateľskú činnosť. Odborným garantom pre ovocinárstvo sa stala Stredná odborná škola Želovce, Spojená škola Poltár odborne zastrešuje pestovanie zeleniny, Stredná odborná škola Bános bude odborne garantovať chov včiel. Spojí sa pri tom ekologické poľnohospodárstvo, pestovanie lesa a chov včiel so študijno-výcvikovým pracoviskom a s možnosťou praxe pre študentov. Nemenej dôležitá bude nadviazaná spolupráca so Slovenskou agentúrou životného prostredia.

V júni 2021 absolvovala prehliadku priestorov a činnosti ADEBBSK v obci Rovňany (okres Poltár) prezidentka Zuzana Čaputová, v sprievode predsedu BBSK Jána Luntera a krajského špecialistu na sociálnu ekonomiku Milana Vaňa. Tento sociálny podnik si pani prezidentka vybrala ako miesto svojej návštevy najmä preto, že jeho poslaním je dávať prácu znevýhodneným v prepojení na poľnohospodárstvo, ekológiu i vzdelávanie.

Agro-drevinový sociálny podnik je výsledkom spolupráce s obcou Rovňany a SOŠ Poltár. V sociálnom podniku vykonávajú odbornú prax študenti blízkych stredných škôl, úrodu z neho, ktorá je dopestovaná ekologicky budeme dodávať do našich škôl a zariadení sociálnych služieb. Sociálny poľnohospodársky podnik v Rovňanoch je úspešným príkladom toho, ako sa prostredníctvom sociálnej ekonomiky dá vytvoriť cesta na trh práce

a dôstojný život práve ľuďom, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní, zdravotne postihnutí alebo inak znevýhodní. Najväčšou pýchou sociálneho podniku v Rovňanoch je ovocný sad, ktorý v päťdesiatych rokoch slúžil ako šľachtiteľská a genetická stanica. Jablká a hrušky tu rastú už od roku 1950, z pôvodne vysadených približne 1300 stromov však bola takmer polovica poškodená rôznymi chorobami či stratou produkcie. Sad bol omladený a vysadených bolo päťsto nových stromov. V minulom roku začal sociálny podnik s pestovaním cesnaku, vlnajšia úroda dosiahla 2,36 tony. Tento rok sa k nemu pridalo 700 sadeníc malín i levanduľa, ktorej kvety sú obľúbenou potravou pre včely. Chov včiel sa v Rovňanoch rozbieha a tento rok pribudlo 10 nových úľov. Včelárstvo je cestou k náprave a obnove tradície chovu, prinavráteniu pozitívnych vplyvov včelstiev na vidiecku krajinu a zároveň podpory tradície včelárstva. Sociálny podnik tak rozšíril činnosť o prípravne včelárske práce súvisiace s chovom a rozmnožovaním včiel, ktoré sú pracovnou činnosťou našich zamestnancov v zimnom období.

Rovnako za dôležité považujeme pokračovanie stavby oplotenia okolo areálu sociálneho podniku, čím sa predíde prípadnému znehodnoteniu drevín a úrody zverou z okolitých lesov. Navyše sociálny podnik reflektoval na aktuálnu situáciu a uskutočňoval zákazky na kosenie a údržbu zelene, čím pomohol menším samosprávam v BBSK v dobe pandémie, ktorej aktuálne chýba potrebná pracovná sila.

Sociálne podnikanie je cestou, ako úspešne rozvíjať región, bojovať s nezamestnanosťou, zvyšovať atraktivitu obcí a najmä prispieť k pozitívnej spoločenskej zmene. Je to šanca na zamestnanie aj pre ľudí, ktorí sú zo znevýhodneného prostredia a ktorí stratili či nikdy nenadobudli pracovné návyky. ADEBBSK je životaschopný projekt a rozširuje počet zamestnancov aj počet obrábaných plodín. Cieľom tohto projektu je okrem iného aj pohnúť opäť **zatraktívniť poľnohospodárstvo pre mladých ľudí**.

4.3 Agentúra práce Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

Nemenej dôležitou súčasťou sociálnej ekonomiky je aj APBBSK v Lučenci, kde BBSK spolupracuje s neziskovou organizáciou Človek v ohrození. Je to veľký krok vpred, čo sa týka inovácií zamestnávania dlhodobo nezamestnaných občanov v našom kraji. Hlavnou náplňou APBBSK je príprava znevýhodnených registrovaných aj neregistrovaných uchádzačov na trhu práce, resp. dlhodobo nezamestnaných a sociálne vylúčených a prepájanie týchto uchádzačov s potencionálnymi zamestnávateľmi v regióne. Zároveň sa APBBSK aktívne zapája do vzdelávania zamestnávateľov a práce s rôznymi typmi zamestnancov.

Najvýznamnejším prínosom APBBSK je jej pozitívny vplyv na spoločnosť – zvýšenie zamestnanosti dlhodobo nezamestnaných, zlepšenie ich pracovných zručností a pracovných návykov, zlepšenie úrovne ich bývania a kvality ich života. Kvantifikovať ho možno merateľnými kritériami spoločenského dopadu. Aj napriek tomu, že v dôsledku pandémie bol rok 2021 vo veľkej miere ovplyvnený menším dopytom po zamestnancoch s nízkou kvalifikáciou, agentúre sa podarilo neprerušovane sprostredkovať zamestnanie klientom, s ktorými pracujeme podľa ich individuálnych potrieb. Klientov pripravujeme na pracovné pohovory ako aj na zamestnávanie, oddľžujeme ich pred nástupom do práce, vyhľadávame a sprostredkujeme im zamestnanie a podporu im poskytujeme aj po nástupe do práce. Buduje sa tiež databáza klientov, s ktorými bude APBBSK aktívne pracovať, momentálne je v evidencii APBBSK vyše 700 klientov z celého BBSK.

Agentúra sa taktiež zapojila do vyhľadávania zdravotníkov a administratívnych pracovníkov či už na výkon antigénových testov ako aj administratívu s tým spojenú v rámci celého kraja. Spolu tak agentúra sprostredkovala 8 klientov.

Činnosť RABBSK je napíňaná aj formou distribúcie informačných letákov pre obce a mestá, v ktorých prebieha rekonštrukcia alebo úprava ciest III. triedy, ktoré sú v správe BBSK. Celkovo ide o 29 lokalít BBSK. Distribúcia letákov je koordinovaná z dvoch lokalít a to z Banskej Bystrice a z Lučenca, kde agentúra na túto činnosť spolu zamestnala 5 klientov. APBBSK sa počas pandémie aktívne zapájala do vyhľadávania klientov do karanténnych centier ako aj do domovov sociálnych služieb v celom regióne BBSK. APBBSK sa vo venuje aj klientom ktorí sa po výkone trestu odňatia slobody chcú opäť začleniť do bežného života. Ide o tzv. postpenitenciárnu starostlivosť, čiže pomoc osobám po návrate z väzby a výkone trestu odňatia slobody. APBBSK spolupracuje so sociálnymi kurátorkami ÚPSVaR pri riešení zamestnania klientov, ktorí sú po výkone trestu odňatia slobody a majú záujem riešiť svoju situáciu. Vďaka Nadácii Pontis a spoločnosti Medline, mohla APBBSK odovzdať humanitárnu pomoc 118 rodinám v núdzi v okrese Lučenec a Poltár a pomôcť tak tým čo to najviac potrebujú. Humanitárne balíčky obsahovali trvanlivé potraviny a základné hygienické potreby. Prostredníctvom APBBSK spolupracuje RABBSK s MÚ Lučenec aj UPSVaR Lučenec, pri príprave programov

podpory zamestnávania znevýhodnených uchádzačov. V partnerstve so slovenskými a zahraničnými subjektmi boli podané a naďalej sa pripravujú projekty zamerané na zamestnávanie a sociálnu inklúziu marginalizovaných rómskych komunit. APBBSK a ADEBBSK navštívil v roku 2021 chargé d'affaires Kanadského veľvyslanectva John Von Kaufmann. V Rovňanoch sa popri prechádzke po ovocnom sade delegácia informovala o stave sociálnej ekonomiky v

Banskobystrickom kraji, o počte zamestnaných osôb v sociálnych podnikoch a o možnostiach podpory pre sociálnu ekonomiku. V Lučenci delegácia navštívila kanceláriu pracovného poradenstva APBBSK a diskutovalo sa o dôležitosti poradenskej práce pre znevýhodnené skupiny, o postpandemických zmenách na trhu práce a úspešných príbehoch klientov agentúry.

Aktivity APBBSK boli prezentované na viacerých slovenských a medzinárodných konferenciách ako príklad inovatívneho prístupu k zvyšovaniu zamestnanosti znevýhodnených skupín.

4.4 Schéma podpory Sociálne podnikanie v BBSK

Oddelenie sociálnej ekonomiky aktívne pomáha samosprávam a tretiemu sektoru a to formou odborného poradenstva alebo pomocou pri projektových zámeroch, čo je v rámci Slovenska ojedinelé. Schéma podpory pre sociálne podnikanie si vyžaduje najmä osvetu o zákone o sociálnej ekonomike a jeho možnostiach pre samosprávy a podnikateľov na to, aby vzniklo dostatočné portfólio subjektov sociálnej ekonomiky v kraji. Úloha oddelenia sociálnej ekonomiky je rozdelená na viacero častí. Tá prvá je zabezpečiť vytváranie pracovných príležitostí pre skupiny uchádzačov o zamestnanie, ktorí majú problém uplatniť sa na trhu práce. Prioritná je podpora zamestnanosti znevýhodnených a zraniteľných osôb. Druhá úloha je zakladanie sociálnych podnikov a aktívne poradenstvo ohľadom zakladania sociálnych podnikov. V roku 2021 prebiehali stretnutia so starostami a zamestnávateľmi, ktorí majú záujem založiť sociálny podnik, alebo už sociálne podniky majú a chcú sa stať registrovanými integračnými sociálnymi podnikmi. Stretnutia prebiehali priamo v obciach, mestách, na rôznych fórach, kde sa prezentovala činnosť RABBSK v oblasti sociálnej ekonomiky, pozitívne príklady dobrej praxe a možnosti podpory BBSK v zamestnávaní znevýhodnených a zraniteľných osôb. Oddelenie má zavedenú dobrú spoluprácu s Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR a preto dokáže efektívne implementovať zákon o sociálnej ekonomike v Banskobystrickom kraji.

Stretnutia prebehli aj s predstaviteľmi SK8, kde RABBSK získala pozitívnu spätnú väzbu na činnosť, ktorú v rámci Banskobystrického kraja vykonáva. Treba vyzdvihnúť aj spoluprácu s poslancami a vedením ÚBBSK, ktorí podporujú zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných osôb a aj vďaka nim a ich podpore sa už zamestnali desiatky ľudí, najviac spomedzi krajov. RABBSK podporuje vznik sociálnych podnikov a vidí v ňom veľký potenciál, preto vznikla brožúra z názvom **Sociálne podnikanie v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Podporíme, poradíme, pomôžeme.** RABBSK ako zriaďovateľ sociálnych podnikov poskytuje tiež administratívnu a legislatívnu podporu pri ich vzniku. Okrem priamej pomoci dáva sociálnym podnikom **priestor na získanie zákaziek** a snaží sa tak zabezpečiť ich stabilitu, udržateľnosť a rozvoj.

4.5 Výzva Farmár

Cieľom výzvy Farmár, zahájenej pre farmárov a poľnohospodárov, je **zabezpečiť distribúciu zdravých, čerstvých a lokálnych potravín do zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.** Oporou tejto výzvy je zákon o sociálnej ekonomike, ktorý umožňuje, aby základné suroviny, ktoré farmári a poľnohospodári dopestujú, či vyrobia v slovenských podmienkach, župné zariadenia uprednostnili v prípade, že ich dodávateľmi budú registrované sociálne podniky. Od jej vyhlásenia v auguste 2020 sa celkovo do výzvy zaregistrovalo päťdesiat farmárov a poľnohospodárov, pričom štatút registrovaného sociálneho podniku bol MPSVR SR priznaný ôsmim subjektom. V súvislosti s výzvou Farmár vznikne celkovo až 19 nových pracovných miest, z toho 10 pracovných miest pre znevýhodnené osoby. Okrem sociálnych podnikov sa do výzvy zapojili aj dve chránené dielne.

Ponuka komodít, ktoré budú registrované sociálne podniky distribuovať do školských zariadení a zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK, predstavuje mäso a mäsové výrobky, ovocie a zeleninu, mlieko a mliečne výrobky, zemiaky a vajička. Ide pritom o zákazky v celkovej ročnej hodnote odhadovanej na viac ako 2 milióna eur. Oddelenie sociálnej ekonomiky v úzkej spolupráci s Regionálnym centrom sociálnej ekonomiky v Banskej Bystrici záujemcom o zriadenie registrovaného sociálneho podniku z radu farmárov a poľnohospodárov poskytuje administratívne a právne poradenstvo súvisiace so zriadením a následným fungovaním registrovaného sociálneho podniku. Zároveň zabezpečuje konzultácie a osobné stretnutia v prevádzkach s ďalšími novými záujemcami, ktorí sa priebežne do výzvy prihlasujú s cieľom rozšírenia ponúkaného portfólia a vytvorenia podmienok pre trvalú udržateľnosť výzvy.

4.6 Memorandum o spolupráci s Implementačnou agentúrou MPSVR SR

Za pomerne krátky čas sa podarilo vybudovať dobre rozvinutú sieť kontaktov naprieč celým krajom vo forme **spolupráce s obcami, miestnymi podnikateľmi či združeniami**. Vyústením doterajšej spolupráce je podpis Memoranda o spolupráci medzi Implementačnou agentúrou MPSVR SR reprezentovanou národným projektom Inštitút sociálnej ekonomiky a RABBSK.

Slávnostného podpisu memoranda sa zúčastnil aj minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milan Krajniak a riaditeľka odboru sociálnej ekonomiky MPSVR SR Ingrid Ujváriová. Podpisom memoranda o spolupráci sa sleduje cieľ zvýšiť kvalitu a kapacity verejných služieb zamestnanosti v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky trhu práce.

5 Rozvojový program: Školstvo a zamestnanosť

5.1 Podpora duálneho vzdelávania a kariérneho poradenstva

Potreba posilniť kariérne poradenstvo v školskom systéme cez zavedenie tzv. regionálnych centier kariéry vyplynula z analýz súčasného stavu kariérneho poradenstva a situácie na trhu práce v BBSK. Na základe výsledkov analýz z už dostupných dát a príkladov dobrej praxe sa dôležité informácie získali formou dotazníkových prieskumov medzi výchovnými a kariérnymi poradcami a taktiež medzi študentmi stredných škôl. Názor z radov ďalších zainteresovaných subjektov akými sú napr. zástupcovia zamestnávateľov, ÚPSVaR, zástupcovia neziskových organizácií, či samosprávy, bol zozbieraný formou stretnutí expertnej pracovnej skupiny.

Hlavné identifikované výzvy, na ktoré majú svojou činnosťou reagovať regionálne centrá kariéry sú:

- neefektívna spolupráca a prepojenie základných škôl, rodičov, výchovných/kariérnych poradcov so strednými školami a zamestnávateľmi,
- nesúlad medzi zručnosťami/kvalifikáciou/kompetenciami absolventov škôl a potrebami trhu práce,
- pokles záujmu o štúdium na stredných odborných školách a nedostatočný rozvoj duálneho vzdelávania,

- nedostatočná podpora existujúcich výchovných/kariérnych poradcov na školách.

Regionálne centrá kariéry v BBSK

Primárnym cieľom činnosti zamestnancov v centre kariéry, je sledovať nové trendy, vznik nových odborov, celkové dianie na stredných školách v rámci svojho regiónu aj v kontexte celokrajскеj situácie a následne informovať ZŠ, žiakov ZŠ a ich rodičov, stredné školy a vysoké školy.

Ďalšou dôležitou činnosťou RCR je sledovať potreby zamestnávateľov (stretnutia priamo s firmami) a všetky tieto informácie v prehľadnej a ucelenej podobe odovzdávať smerom ku kariérnym/výchovným poradcov na školách, riaditeľom škôl, študentom a rodičom, t. j. prepájanie vzdelávania a trhu práce formou poskytovania ucelených informácií o trendoch trhu práce smerom do škôl. Zbieranie informácií sa bude týkať aj návrhov od zamestnávateľov pre úpravy vo vyučovaní odborných predmetov, ujasnení možností týchto úprav v rámci školského systému a následné zjednotenie aktivít pre implementáciu týchto návrhov.

Cieľom regionálnych centier kariéry, je spojiť dva svety, ktoré sa v praxi častokrát míňajú: svet zamestnávateľov a svet škôl cez nasledujúce aktivity:

- sledovanie potrieb zamestnávateľov cez pravidelné stretnutia priamo s firmami a odovzdávanie všetkých zozbieraných informácií a podnetov v prehľadnej a ucelenej podobe kariérnym/výchovným poradcov na školách, riaditeľom ZŠ a SŠ, študentom a rodičom,
- zbieranie návrhov od zamestnávateľov pre úpravy vo vyučovaní odborných predmetov na stredných školách, zisťovanie možností týchto úprav v rámci školského systému,
- sledovanie nových trendov, smerov a prístupov na stredných školách v rámci svojho regiónu, ako aj v kontexte celokrajскеj situácie a následne informovanie základných škôl, žiakov ZŠ, ich rodičov a vysokých škôl,
- organizovanie podujatí a sieťovacie aktivity spolupracujúcich subjektov, stretnutí na ZŠ a SŠ, exkurzií žiakov ZŠ do firiem atď.,
- mentorovanie kariérnych poradcov ZŠ a SŠ,
- kreovanie a realizovanie vzdelávacích kurzov v spolupráci s CPPPaP, Asociáciou lektorov a kariérnych poradcov, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania a ďalšími spolupracujúcimi subjektmi.

Prvé pilotné Regionálne centrum kariéry bolo v mesiaci september 2021 zriadené vo Zvolene.

RABBSK na projekt kariérnych centier získala pôvodne grant **850 000 eur** od Nadácie Velux Foundations. Následne sa do projektu zapojilo aj Ministerstvo školstva SR, ktoré aj v spolupráci s nadáciou Velux foundations zastreší tento pilotný projekt na Slovensku. Projekt následne prešiel pod ÚBBSK, kde prebehne pod názvom Posilnenie regionálneho riadenia v oblasti odborného vzdelávania a prípravy smerom k zlepšeniu kvality, atraktivity a vyššej orientácii na trh práce v Banskobystrickom kraji. Po jeho ukončení prejde opäť pod RABBSK v spolupráci s Velux Foundations.

5.2 Školské programy

5.2.1 Banskobystrická malá školská reforma

V projekte Banskobystrická malá školská reforma financovanom RABBSK sa na 17 školách v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK vyučujú 2 voliteľné predmety Informatika - programovanie aplikácie pre Android a Biológia - analýza DNA **odborníkmi z praxe** metódou eduScrum. Pri tejto metóde sa učiteľ mení na kouča a sprevádza žiakov procesom získavania informácií a učenia sa. Vďaka tejto metóde sa žiaci popri naberaní nových poznatkov zároveň zlepšujú aj v tzv. mäkkých zručnostiach ako sú komunikácia, tímová práca, či schopnosť prezentovať. Celkovo 30 % výučby predmetu Biológia prebieha v certifikovanom laboratóriu a študenti tak majú možnosť pracovať v profesionálnych podmienkach.

V školskom roku 2018/2019 predmet Informatika absolvovalo 224 žiakov na 13 gymnáziách a 2 stredných odborných školách. Predmet Biológia absolvovalo 249 žiakov na 13 gymnáziách.

V školskom roku 2019/2020 projekt pokračoval v predmete Informatika na 16 školách (4 školy otvorili predmet Informatika v 2 triedach) a predmet Biológia na 9 školách. Trvanie projektu sa na dvoch školách presunulo na školský rok 2020/2021 kvôli opatreniam súvisiacim s ochorením Covid-19. Tieto dve školy mali výučbu naplánovanú blokovou formou v druhom polroku, a preto nebolo možné výučbu dokončiť.

Od septembra 2021 projekt pokračuje na 11 gymnáziách a 2 stredných odborných školách.

5.2.2 Show your talent

Program Show your talent je rozvojový program pre celú školu. Program vznikol v našom kraji a to konkrétne na Strednej priemyselnej škole dopravnej vo Zvolene a v CVČ JUNIOR. Program je zameraný na rozvoj silných stránok študentov a prácu s nimi. V rámci projektu sa pracuje so študentmi aj pedagógmi na škole, čím sa zlepšuje celková klíma na škole. Študenti,

Show your
TALENT

ktorí sú zaradení do programu, absolvujú Gallupove testy a pracujú na svojich projektoch, pri ktorých im pomáhajú pridelení mentori. Študenti si rozvíjajú svoje silné stránky ako aj tímovú prácu, manažment a soft skills ako sú zodpovednosť, samostatnosť a podobne.

Projekt v školskom roku 2020/2021 prebiehal na 3 školách. V školskom roku 2021/2022 pokračuje v rovnakom rozsahu.

5.2.3 Rozbehni sa a zostaň v kraji

Projekt Rozbehni sa a zostaň v kraji pomáha mladým rozbehnúť podnikanie. Tento projekt je bezplatný pre všetkých mladých ľudí, ktorí žijú alebo študujú v Banskobystrickom kraji alebo sú dlhodobo nezamestnaní. Experti na testovanie nápadov účastníkom pomôžu dať predmetu podnikania jasnú predstavu, pomôžu s vytvorením web stránky a taktiež otestujú, či podnikateľský nápad je konkurencieschopný. Každý účastník dostane na rozbeh svojho podnikania 100 eur.

Do programu bolo v školskom roku 2020/2021 zapojených 1071 mladých ľudí a podporených 16 podnikateľských nápadov. Pravdepodobne z dôvodu pandémie, sme zaznamenali výrazný pokles zapojenosti do projektu. V školskom roku 2021/2022 bolo zatiaľ zapojených 309 študentov a boli podporené 2 podnikateľské nápady.

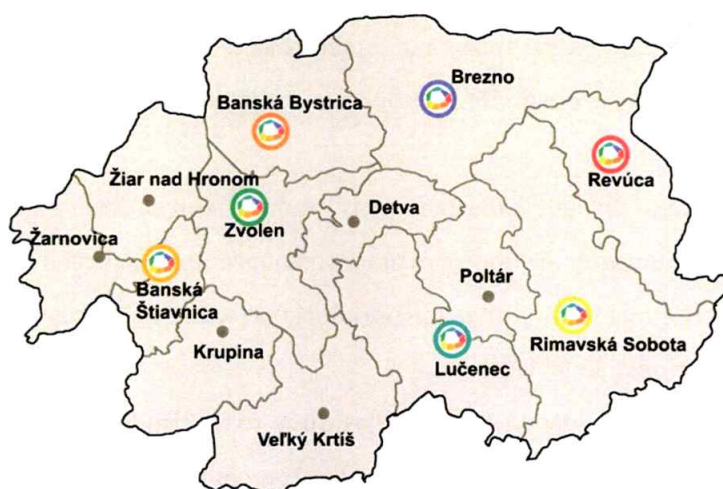
5.3 Národný projekt: Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK

5.3.1 Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK

Cieľom projektu je overiť pilotný model prístupu k práci s mládežou pre podporu zamestnanosti a vypracovať regionálnu štúdiu uplatniteľnosti modelu centier práce s mládežou ako nástroja práce s mládežou, starostlivosti o mládež a podpory zamestnanosti mladých a ich predchádzaniu a upadnutiu do statusu NEET (Not in Education, Employment, or Training). Pojem NEET sa používa na označenie mladých ľudí, ktorí nie sú zamestnaní ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy.

Ide o pilotný projekt, ktorý následne bude možné aplikovať v ďalších samosprávnych krajoch. Centrá práce s mládežou otvárame v 7 mestách v kraji – Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota a Zvolen.

Cieľovou skupinou projektu sú NEET do 30 rokov s dôrazom na ženy, MRK, osoby so ZP, migrantov, súčasní a bývalí klienti centier pre deti a rodiny, iné zraniteľné a znevýhodnené osoby a žiaci základných škôl a stredných škôl vrátane žiakov so ŠVVP, ktorí sú najviac ohrození situáciou NEET.

Mladí ľudia nájdu na jednom mieste kariérové poradenstvo, ktoré ich prevedie cestou objavenia svojho potenciálu, výberu správnej školy alebo povolania. Rozvíjať svoje digitálne a technické zručnosti môžu v Innolabbe, ktorý im poskytne základné technické vybavenie a podporu. Centrum práce s mládežou SPACE bude aj priestor, kde mladý človek môže rozvíjať svoj osobnostný rast a to pomocou organizovaných aktivít, koučovacích rozhovorov, či neformálneho a zážitkového vzdelávania. Centrá nezabúdajú aj na tých, ktorí sa nachádzajú v ťažkých životných situáciách. Súčasťou centier sú aj odborníci, na ktorých sa mladí ľudia môžu obrátiť v prípade, že vo svojom živote narazia na prekážky. Pre nich je určené odborné a psychologické poradenstvo.

5.3.2 Trvanie a aktivity projektu

Trvanie celého projektu bolo naplánované na 29 mesiacov so začiatkom v auguste 2021. Z časového hľadiska je realizácia nasledovná:

- a) analýza prostredia (bude prebiehať prvých 27 mesiacov) - pre realizáciu podaktivity bude zapojený tím analytikov, ktorých úlohou v tejto fáze bude zber dát a vypracovanie analýzy prostredia, identifikácia problémov a zisťovanie najčastejších príčin vzniku situácie NEET u mladých ľudí ako aj rozmanitosti najviac ohrozených mladých ľudí situáciou NEET a tiež mladých, ktorí sa už v situácii NEET nachádzajú v Banskobystrickom regióne.
- b) vytvorenie a prevádzkovanie Centier pre mládež (počas celého projektu v trvaní 29 mesiacov), ktoré budú realizovať nižšie uvedené aktivity:

- voľnočasové aktivity pre cieľovú skupinu: neformálne aktivity, spoločenské hry, stretnutia a neformálne diskusie, ktoré môžu byť organizované v spolupráci s partnermi z rôznych oblastí (neziskové organizácie, obchodné komory, zamestnávateľia...). Účelom je prilákať cieľovú skupinu do centier.
 - práca s mládežou s prvkami kariérového, psychologického a sociálneho poradenstva : V neformálnej atmosfére bude umožnené odborným pracovníkom centra pracovať s cieľovou skupinou a poskytnúť jej služby práce s mládežou s prvkami poradenstva – diskusia o záujmoch, rozvoj soft skills, pomoc s prípravou na zamestnanie, workshopy.
 - kreatívne a inovačné aktivity: ďalšou oblasťou je rozvoj ich kreatívneho potenciálu, ktorý im bude poskytnutý rovnakým spôsobom, keďže súčasťou centier bude aj priestor pre rozvoj kreatívnych, inovačných, zelených a digitálnych zručností.
- c) pilotné overenie v praxi (27 mesiacov) - pri realizácii sú zapojení odborní pracovníci centra, pracovní poradcovia, asistenti začleneného a konzultanti. Cieľom overovania je zber dát pre vypracovanie regionálnej štúdie. Z centier budú na mesačnej báze sumarizované údaje o ich činnosti, klientoch, spolupráci so zamestnávateľmi a dosiahnutých výsledkoch.
- d) vypracovanie regionálnej štúdie (posledných 27 mesiacoch) - tím analytikov priebežne zapracuje všetky podklady a finálne vypracuje regionálnu štúdiu. Záverom bude potvrdenie alebo vyvrátenie predpokladu o uplatniteľnosti modelu centier práce s mládežou na regionálnej úrovni ako nástroja na podporu organizovania práce s mládežou, podporu informačných a poradenských služieb pre mládež, zabezpečovanie prevádzkovania výchovno-vzdelávacích zariadení a staranie sa o ich účelné využívanie, podieľanie sa na neformálnom vzdelávaní v oblasti práce s mládežou a v neposlednom rade na získavaní a analýze informácií o mládeži vo svojej pôsobnosti s cieľom podpory predchádzania situácie NEET mladých ľudí a podpory uplatniteľnosti a zamestnanosti mladých v regióne.

Merateľným ukazovateľom projektu je počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia. Cieľová hodnota je 500 osôb za všetky centrá. Najdôležitejším merateľným ukazovateľom je vypracovanie nového inovatívneho systémového opatrenia a teda overeniu modelu centra, ktorý bol navrhnutý.

5.3.3 Aktuálny stav

Od začiatku projektu, augusta 2021, prebiehal nábor zamestnancov. Ku koncu roka 2021 boli obsadené takmer všetky pracovné pozície. Boli vybrané a zazmluvnené priestory, kde sa budú nachádzať centrá vo všetkých vybraných mestách. Do priestorov sa postupne obstaráva potrebné materiálno-technologické vybavenie.

Bol vytvorený projektový plán a harmonogram. Vo všetkých mestách prebieha analýza stavu a prostredia v jednotlivých mestách, v rámci ktorej sa mapujú organizácie v regióne - inštitúcie (úrady, školy, zariadenia poskytujúce ss...), organizácie (neziskové, súkromné), aktéri (žiacky parlament, rada študentov...) a demografia a štruktúra mladých ľudí v regióne (štatistické údaje). Taktiež prebieha mapovanie potrieb cieľovej skupiny cez dotazníky, fokusové skupiny a rozhovory v teréne.

Predpokladané otvorenie centier pre cieľovú skupinu bolo z naplánované na máj 2022. Dovtedy je potrebné priestorovo zabezpečiť centrá, zabezpečiť vzdelávanie zamestnancov, aby jednotlivé aktivity s mládežou vykonávali na odbornej úrovni a tým zabezpečiť naplnenie cieľa projektu. Rovnako je potrebné nastaviť stratégiu a akčný plán centier na základe výsledkov zistených mapovaním.

6 Rozvojový program: Budovanie vzťahov v podnikateľskom prostredí, podpora investícií a klastrovania

6.1 Innolabb - kreatívno-tvorivý priestor pre mladých

Innolabb je miestom pre rozvoj technických, kreatívnych a digitálnych zručností mladých ľudí. Cieľom projektu je vytvoriť miesto, kde sa budú stretávať študenti z rôznych prostredí, spájať svoje znalosti a

pracovať na spoločných projektoch. Rovnako sa budú vzdelávať v témach, ktoré im pomôžu pri ďalšom umiestnení na trhu práce a kariérnom rozvoji.

Počas roku 2021 sa nám podarilo z Innolabbu spraviť pravidelne navštevujúce miesto. Aktuálne máme vyše 80 členov Innolabbu, ktorí navštívili alebo pravidelne navštevujú Innolabb alebo sa zúčastňujú na aktivitách, ktoré sú pod značkou Innolabb organizované.

Innolabb je otvorený v pravidelných otváracích hodinách (utorok a štvrtok od 15:00 do 19:00) pod dozorom odborného zamestnanca, ktorý pomáha študentom s obsluhou strojov, prácou na ich vlastných projektoch a ďalšom rozvoji.

Na základe potrieb našich členov sme v roku 2021 rozšírili zoznam vybavenia o stavebnice mikroelektroniky a robotov, ktorí slúžia na vzdelávania a práci na vlastných projektoch. Tiež sme obstarali nové notebooky, ktoré nám umožnia robiť skupinové workshopy u nás v priestore. Nadviazali sme tiež spolupráce s firmami, ktoré majú záujem podieľať sa na vzdelávaní v Innolabbe.

Organizačne podporujeme projekt MyMachine, ktorý zastrešuje Karpatská nadácia a tento rok vďaka našej podpore sa po prvýkrát rozšíril aj do Banskobystrického kraja.

MyMachine je vzdelávací program rozvíjajúci tvorivé myslenie detí a mládeže. Dáva šancu vynaliezavým deťom a mladým ľuďom nachádzať technické riešenia pre originálne nápady – vysnívané vynálezy. Jeho jedinečnosť spočíva v spolupráci troch úrovní vzdelávacieho systému – základných, stredných odborných a vysokých škôl.

Okrem pravidelných otváracích hodín sa podarilo spolu s partnermi zorganizovať úspešné workshopy, prednášky a kurzy ako napr:

- webinár: Je 3D tlač naša budúcnosť;
- 5-týždňový kurz: Programovanie neurónových sietí v C#;
- workshop pre deti: Nekupuj. Vytvor si vlastnú svietiacu hračku;
- týždňový Letný IT bootcamp pre stredoškolákov na tému programovania hier.

Innolabb sa stal súčasťou novovytvorených Centier práce s mládežou a rozšíril sa do ďalších šiestich miest.

7 Prílohy

7.1 Finančné plnenie v roku 2021

ADMINISTRATÍVA

Zmluva o finančnom príspevku	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
Prevádzkové výdavky - dokúpenie kancelárskej techniky a kancelárskeho vybavenia, prenájom kancelárií v Radnici, propagácia, grafické práce a marketing agentúry, kancelárske potreby, telefóny a internet, finančný audit, služby verejného obstarávateľa, právne služby, iné (spravidla neočakávané) režijné výdavky	64 000,00 €	64 000,00 €	50 918,40 €	13 081,60 €
DONEO osobné výdavky - riaditeľ, office manažér, ekonóm a účtovník	96 000,00 €	96 000,00 €	90 282,25 €	5 717,75 €
CELKOM	160 000,00 €	160 000,00 €	141 200,65 €	18 799,35 €

Rozvojový program 1

KOORDINÁCIA REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Zmluva o dotácii	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
Výjazdy do regiónov - výdavky spojené s prezentáciou práce RABBSK v regióne, projektové vzdelávanie a zber projektových ideí a podnetov od samospráv, tretieho sektora, firiem, obyvateľov a iných partnerov v jednotlivých okresoch, medializácia výstupov a aktivít v jednotlivých regiónoch	30 000,00 €	40 000,00 €	36 417,90 €	3 582,10 €
Regionálna kancelária na území NRO - osobné výdavky na pracovné miesto v regionálnej kancelárii na území NRO a výdavky spojené s chodom kancelárie, vrátane mesačného prenájmu kancelárskych priestorov	25 000,00 €	25 000,00 €	21 000,52 €	3 999,48 €
Malá schéma na podporu projektov pre NRO - schéma podpory na komunitné projekty v najmenej rozvinutých okresoch	15 000,00 €	4 400,00 €	0,00 €	4 400,00 €

Koordinácia projektov na hranici 3 krajov - osobné výdavky na pracovné miesto koordinátora, ktorý koordinuje a vytvára projekty v oblasti dopravy, turizmu a rozvoja infraštruktúry, ktoré prepájajú hraničné územia národných parkov medzi troma regiónmi, Prešovským samosprávnym krajom, Košickým samosprávnym krajom a Banskobystrickým samosprávnym krajom	25 000,00 €	25 000,00 €	21 269,43 €	3 730,57 €
Pilotné projekty na pomoc regiónom - aktivizácia a pomoc samosprávam a partnerom v regiónoch v problematických oblastiach prostredníctvom prípravy pilotných projektov, vrátane Pilotného projektu zakladania ambulancií v regiónoch s nedostatkom lekárov (detská ambulancia v Detve a otvorenia pľúcnej ambulancie v Detve)	65 000,00 €	107 000,00 €	102 096,52 €	4 903,48 €
Spolufinancovanie a dofinancovanie projektov získaných RABBSK ako žiadateľom - finančné prostriedky potrebné na spolufinancovanie a dofinancovanie schválených projektov, kde je alebo bude RABBSK žiadateľom. Tieto prostriedky budú v roku 2021 využité na spolufinancovanie projektu Kariérnych centier z nadácie VELUX, od ktorej RABBSK získala 850 000 eur a ktorý rozbehne v roku 2021 a spolufinancovanie a dofinancovanie pilotného projektu na podporu rozvoja mobility a turizmu v najmenej rozvinutom okrese v meste Lučenec formou zdieľaných bicyklov, kde sa podarilo RABBSK v roku 2019 získať regionálny príspevok z Akčného plánu okresu Lučenec vo výške 150 000 eur na nákup stojanov a bicyklov a implementáciu iných projektov, ktoré RABBSK získa v priebehu roka 2021	115 000,00 €	80 600,00 €	74 988,57 €	5 611,43 €
CELKOM	275 000,00 €	282 000,00 €	255 772,94 €	26 227,06 €

Rozvojový program 2
CESTOVNÝ RUCH A ROZVOJ VIDIEKA

Zmluva o dotácii	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
------------------	--------------------	-------------------	-----------------------	-------------

Koordinačné, dátové a projektové práce - osobné výdavky na 5 pracovníkov na TPP so zameraním na riadenie rozvoja cestovného ruchu, manažment pracovných skupín a rozvojových zámerov, koordináciu a sieťovanie partnerov cestovného ruchu v kraji, tvorbu dátových a mapových podkladov potrebných pre riadenie a koordináciu projektov	156 650,00 €	145 650,00 €	140 341,93 €	5 308,07 €
Personálna pomoc pre OOCR - osobné výdavky na 2 pracovné miesta, pracovisko v sídle OOCR na TPP vytvorené v roku 2018 pre 8 destinácií v 7 oblastných organizáciách cestovného ruchu na území kraja (15 pracovných miest) + osobné výdavky na 7 výkonných riaditeľov v OOCR na dohody o pracovnej činnosti z dôvodu koordinácie práce pre destinačných koordinátorov	322 200,00 €	291 200,00 €	282 211,47 €	8 988,53 €
Interná schéma finančnej pomoci pre OOCR na rozvojové zámery - interná schéma finančnej pomoci Rozvojovej agentúry BBSK, n.o. poskytovaná formou členského príspevku RABBSK v OOCR v siedmich OOCR v kraji, pričom predložené projektové zámery OOCR a jej územných partnerov zohľadňujú 5 strategických priorít cestovného ruchu kraja: (1) prioritné produktové línie (2) regionálne pulty a regionálne značky (3) pro-návštevnícky orientované kultúrne inštitúcie kraja v destináciách (4) dopravné prepojenie turistických bodov záujmu vrátane cykloturizmu (5) sociálne podnikanie v cestovnom ruchu. Poskytnutá pomoc na rozvojové zámery sa riadi Zasadou hospodárenia s členským príspevkom RABBSK.	260 700,00 €	397 700,00 €	397 700,00 €	0,00 €

<p>Špecializované analytické a odborné práce - špecializované analytické a odborné práce, ktoré nie je z dôvodu ich špecifickej odbornosti možné realizovať interne, v max. hodinovej sadzbe 25 eur nasledovného zamerania:</p> <p>(1) strategické plánovanie: tvorba a napĺňanie koncepcií, stratégií, metodík a analýz, akčných plánov, projektových zámerov, štúdií uskutočniteľnosti a iné;</p> <p>(2) marketingové plánovanie a marketingový dohľad (destinačný branding, online komunikácia, regionálne značky a iné;</p> <p>(3) spracovanie dátových analýz;</p> <p>(4) zákaznícky orientovaný audit kultúrnych inštitúcií zameraný na zber dát a vstupov potrebných pre koncepciu reformy kultúrnych inštitúcií;</p> <p>(5) vedenie odborných workshopov;</p> <p>(6) odborné vzdelávanie a lektorovanie pre OOCR so zameraním na rozvoj zručností a zvyšovanie odbornosti a iné</p>	24 500,00 €	24 500,00 €	24 251,18 €	248,82 €
<p>Regionálne pulty - zabezpečenie manažmentu projektu regionálne pulty 1 pracovníkom na TPP a vybavenie nových predajných miest cez regionálne pulty fyzickými nosičmi; nákup tovaru pre tie predajné miesta, kde boli umiestnené pulty v roku 2019 bude zabezpečovaný z obratu získaného predajom tovaru nakúpeného v roku 2019 a pre nové predajné miesta čiastočne aj zo zisku vygenerovaného predajom</p>	31 950,00 €	42 350,00 €	35 306,01 €	7 043,99 €
CELKOM	796 000,00 €	901 400,00 €	879 810,59 €	21 589,41 €

Rozvojový program 3

SOCIÁLNA EKONOMIKA

Zmluva o dotácii	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
Koordináčne a projektové práce - osobné a režijné výdavky na zamestnancov na TPP, ktorí ideovo, administratívne a organizačno-technicky pripravujú založenie nových krajských sociálnych podnikov alebo ich pobočiek vrátane sieťovania a komunikácie s kľúčovými partnermi a garantmi v pripravovaných sociálnych podnikoch, koordinujú a poskytujú metodickú podporu existujúcim krajským sociálnym podnikom, sieťujú sa s partnermi v oblasti sociálnej ekonomiky, pripravujú a realizujú školenia v oblasti sociálnej ekonomiky so zameraním na praktickú pomoc samosprávam a potenciálnym partnerom (firmy, neziskové organizácie, atď.) pri zakladaní sociálnych podnikov	105 000,00 €	110 000,00 €	108 377,57 €	1 622,43 €
Jednorazový vklad do nových sociálnych podnikov alebo do nových pobočiek existujúcich sociálnych podnikov - väčšinou využitý na osobné výdavky na rozpočtára, prenájom a vybavenie kancelárie, prenájom a vybavenie garáže a skladov, nákup základného MTZ vybavenia a BOZP, nákup externých služieb (právne, ekonomické, BOZP)	110 000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Vzdelávací program v sociálnej ekonomike - výdavky na prípravu a realizáciu školení v oblasti sociálnej ekonomiky so zameraním na praktickú pomoc samosprávam a potenciálnym partnerom (firmy, neziskové organizácie, atď.) pri zakladaní sociálnych podnikov	5 000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
CELKOM	220 000,00 €	110 000,00 €	108 377,57 €	1 622,43 €

Rozvojový program 4

ŠKOLSTVO A ZAMESTNANOSŤ

Zmluva o dotácii	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
Koordináčne a projektové práce - osobné výdavky na pracovníkov na TPP so zameraním na koordináciu a sieťovanie v oblasti podpory vzdelávania pre zvyšovanie zamestnanosti v kraji a prípravy projektov	65 000,00 €	70 000,00 €	64 355,26 €	5 644,74 €
Banskobystrická malá školská reforma - strategický projekt podpory efektívnejších a inovatívnych metód výuky pokročilého prírodovedného a technického vzdelávania na minimálne 15 školách pre obidva programy	2 300,00 €	47 300,00 €	44 965,44 €	2 334,56 €
Motivačný program "Rozbehn sa a zostaň v kraji" - program, v rámci ktorého si môžu študenti otestovať svoje podnikateľské nápady v realite s mentormi z podnikateľského prostredia a so štartovacím finančným obnosom; študenti a učitelia majú možnosť počas procesu vzdelávania zúčastniť sa business fór priamo v kraji, kde prezentujú a konzultujú svoje nápady s firmami z rôznych oblastí a môžu tak získať počiatočný finančný kapitál	12 500,00 €	7 800,00 €	7 800,00 €	0,00 €
Program „Ukáž svoj talent“ vzdelávania učiteľov - pilotná podpora programu „Ukáž svoj talent“ (Show Your Talent), ktorý bol úspešne odskúšaný na strednej priemyselnej škole dopravnej vo Zvolene. V rámci tohto programu sa v roku 2021 zrealizuje 24 workshopov pre študentov, 6 workshopov pre učiteľov, záverečná konferencia a zrealizuje sa 8 študentských projektov. Program zasiahne 80 študentov a 20 učiteľov v plnej celoročnej verzii, 250 študentov a 150 učiteľov na jednodňových workshopoch a 120 hostí na záverečnej konferencii.	20 000,00 €	8 300,00 €	6 110,00 €	2 190,00 €
Otvorenie pilotného centra pre mládež - pilotné otvorenie jedného moderného centra pre mládež v druhom polroku. V rozpočte sú zahrnuté: mzda na koordinátora centra, režijné náklady, vzdelávanie pracovníka na dobu 6 mesiacov a počiatočné zakúpenie materiálneho a počítačového vybavenia.	22 000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

Drobné aktivity z akčného plánu Stratégie rozvoja práce s mládežou - workshopy, dotazníky, vzdelávania, nadväzovanie kontaktov a spoluprác, súčasťou ročného akčného plánu Stratégie rozvoja práce s mládežou je nadväzovanie kontaktu s radou mládeže BBSK, začiatok spolupráce s UMB, vytvorenie krajskej komisie primárnej prevencie, uskutočnenie prieskumu o zvykoch, živote a trávení voľného času mládežou za cieľom lepšieho nastavenia aktivít v akčných plánoch na ďalšie roky.	10 200,00 €	200,00 €	0,00 €	200,00 €
Vzdelávací program podpory tvorivého myslenia detí a mládeže MyMachine	0,00 €	5 000,00 €	0,00 €	5 000,00 €
CELKOM	132 000,00 €	138 600,00 €	123 230,70 €	15 369,30 €

Rozvojový program 5

BUDOVANIE VZŤAHOV V PODNIKATELSKOM PROSTREDÍ, PODPORA INVESTÍCIÍ A KLASTROVANIA

Zmluva o dotácii	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
Aktivity centra Innolabb - výdavky na aktivity centra Innolabb, spojené s koordináciou a sieťovaním v oblasti študentov, zamestnávateľov, investorov, univerzít, výskumných pracovísk a podobne (režijné náklady, nákup zariadení, cestovné, organizácia stretnutí a konferencií a podobne)	22 500,00 €	37 500,00 €	32 969,66 €	4 530,34 €
CELKOM	22 500,00 €	37 500,00 €	32 969,66 €	4 530,34 €

Rozvojový program 6

NÁRODNÝ PROJEKT "Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK"

Zmluva o spolupráci	Schválený rozpočet	Poskytnuté financie	Čerpanie k 31.12.2021	Nevyčerpané
Národný projekt "Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK" - výdavky aktivity schváleného projektu	800 000,00 €	440 000,00 €	417 895,12 €	22 104,88 €
CELKOM	800 000,00 €	440 000,00 €	417 895,12 €	22 104,88 €

MOORE BDR

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

z auditu účtovnej závierky

a

**Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych
predpisov**

pre neziskovú organizáciu

ROZVOJOVÁ AGENTÚRA

Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.

so sídlom v Banskej Bystrici

za rok 2021

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

**Štatutárnemu orgánu neziskovej organizácii ROZVOJOVÁ AGENTÚRA
Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.**

I. SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky neziskovej organizácie ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o. so sídlom v Banskej Bystrici, IČO: 51 744 422, ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2021, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Podľa nášho názoru priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie neziskovej organizácie ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o. k 31. decembru 2021 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu v súlade so zákonom č. 431 / 2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing - ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od Organizácie sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423 / 2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431 / 2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti neziskovej organizácie nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mal v úmysle Organizáciu zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemal inú realistickú možnosť než tak urobiť.

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva Organizácie.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivu alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol nadácie.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či správca vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť nadácie nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že nadácia prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

II. SPRÁVA K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve a Zákona 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len „zákon o neziskových organizáciách“). Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či výročná správa neziskovej organizácie obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve a zákon o neziskových organizáciách.

Na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2021 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve a zákona o neziskových organizáciách.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávnosti vo výročnej správe, ktorú sme dostali pred dátumom vydania tejto správy audítora. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Banská Bystrica, 15.júna 2022

BDR, spol. s r.o.
M. M. Hodžu 3, 974 01 Banská Bystrica
Licencia SKAu č. 6
Obchodný register Okresného súdu Banská Bystrica
Oddiel: Sro, Vložka číslo: 98/S, IČO: 00614556

Ing. Miroslav Čiampor
kľúčový auditorský partner
licencia UDVA č. 1068

ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

neziskovej účtovnej jednotky
v sústave podvojného účtovníctva

zostavená k **3 1 . 1 2 . 2 0 2 1**

Číselné údaje sa zarovnávajú vpravo, ostatné údaje sa píše zľava. Nevyplnené riadky sa ponechávajú prázdne.

Údaje sa vyplňajú paličkovým písmom (podľa tohto vzoru), písacím strojom alebo tlačiarňou, a to čiernou alebo tmavomodrou farbou.

Á Ä B Č D É F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Daňové identifikačné číslo 2 1 2 0 8 0 7 1 1 7	Účtovná závierka	Mesiac Rok
IČO 5 1 7 4 4 4 2 2	☒ riadna ☒ zostavená	Za obdobie od 0 1 2 0 2 1
SID SK NACE 9 4 . 9 9 . 2	mimoriadna schválená	do 1 2 2 0 2 1
	(vyznačí sa x)	Bezprostredne predchádzajúce obdobie od 0 1 2 0 2 0
		do 1 2 2 0 2 0

Priložené súčasti účtovnej závierky

Súvaha (Úč NUJ 1-01)

Poznámky (Úč NUJ 3-01)

Výkaz ziskov a strát (Úč NUJ 2-01)

(vyznačí sa x)

Obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky

**ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického
samosprávneho kraja, n.o.**

Sídlo účtovnej jednotky

Ulica

N Á M . S N P

Číslo

1 4 5 8 5 / 1

PSC

Obec

9 7 4 0 1 B A N S K Á B Y S T R I C A 1

Číslo telefónu

0 4 8 / 4 3 2 5 7 5 3

Číslo faxu

0 /

E-mailová adresa

Zostavená dňa:

1 5 . 0 6 . 2 0 2 2

Podpisový záznam osoby
zodpovednej za vedenie
účtovníctva:

Podpisový záznam osoby
zodpovednej za zostavenie
účtovnej závierky:

Podpisový záznam
štatutárneho orgánu alebo
člena štatutárneho orgánu
účtovnej jednotky:

Schválená dňa:

. . 2 0

Záznamy daňového úradu

Miesto pre evidenčné číslo

Odtlačok prezentačnej pečiatky daňového úradu

Strana aktív		č. r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto	
a		b	1	2	3	4	
A. NEOBEŽNÝ MAJETOK SPOLU		r.002+r.009+r.021	001	376 269,91	113 527,00	262 742,91	220 552,83
1.	Dlhodobý nehmotný majetok	r.003 až r.008	002	70 426,40	25 935,00	44 491,40	34 327,00
	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	012-(072+091 AÚ)	003				
	Softvér	013-(073+091 AÚ)	004	21 264,00	13 098,00	8 166,00	12 414,00
	Oceniteľné práva	014-(074+091 AÚ)	005	19 020,00	10 447,00	8 573,00	15 521,00
	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	(018+019)-(078+079+091 AÚ)	006	30 142,40	2 390,00	27 752,40	6 392,00
	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	(041-093)	007				
	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	(051-095 AÚ)	008				
2.	Dlhodobý hmotný majetok	r.010 až r.020	009	305 843,51	87 592,00	218 251,51	186 225,83
	Pozemky	(031)	010		x		
	Umelecké diela a zbierky	(032)	011	21 000,00	x	21 000,00	
	Stavby	021-(081+092 AÚ)	012				
	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	022-(082+092 AÚ)	013	212 167,02	59 957,00	152 210,02	142 021,32
	Dopravné prostriedky	023-(083+092 AÚ)	014	55 846,51	25 598,00	30 248,51	44 204,51
	Pestovateľské celky trvalých porastov	025-(085+092 AÚ)	015				
	Základné stádo a ťažné zvieratá	026-(086+092 AÚ)	016				
	Drobný dlhodobý hmotný majetok	028-(088+092 AÚ)	017	16 829,98	2 037,00	14 792,98	
	Ostatný dlhodobý hmotný majetok	029-(089+092 AÚ)	018				
	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	(042-094)	019				
	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	(052-095 AÚ)	020				
3.	Dlhodobý finančný majetok	r.022 až r.028	021				
	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe	(061-096 AÚ)	022				
	Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom	(062-096 AÚ)	023				
	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	(065-096 AÚ)	024				
	Pôžičky podnikom v skupine a ostatné pôžičky	(066+067)-096 AÚ	025				
	Ostatný dlhodobý finančný majetok	(069-096 AÚ)	026				
	Obstaranie dlhodobého finančného majetku	(043-096 AÚ)	027				
	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	(053-096 AÚ)	028				

Strana aktív		č. r.	Bežné účtovné obdobie			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
			Brutto	Korekcia	Netto	Netto	
a		b	1	2	3	4	
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU		r.030+r.037+r.042+r.051	029	5 194 381,21		5 194 381,21	1 717 025,30
1.	Zásoby	r.031 až r.036	030	22 755,64		22 755,64	15 067,90
	Materiál	(112+119)-191	031				
	Nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby	(121+122)-(192+193)	032				
	Výrobky	(123-194)	033				
	Zvieratá	(124-195)	034				
	Tovar	(132+139)-196	035	22 755,64		22 755,64	15 067,90
	Poskytnuté prevádzkové preddavky na zásoby	(314 AÚ-391 AÚ)	036				
2.	Dlhodobé pohľadávky	r.038 až r.041	037				
	Pohľadávky z obchodného styku	(311 AÚ až 314 AÚ)-391 AÚ	038				
	Ostatné pohľadávky	(315 AÚ-391 AÚ)	039				
	Pohľadávky voči účastníkom združení	(358 AÚ-391 AÚ)	040				
	Iné pohľadávky	(335 AÚ+373 AÚ+375 AÚ+378 AÚ)-391 AÚ	041				
3.	Krátkodobé pohľadávky	r.043 až r.050	042	5 067 069,71		5 067 069,71	1 610 247,03
	Pohľadávky z obchodného styku	(311 AÚ až 314 AÚ)-391 AÚ	043	24 127,35		24 127,35	10 886,88
	Ostatné pohľadávky	(315 AÚ-391 AÚ)	044	175 355,34		175 355,34	165 042,00
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	(336)	045		x		27,65
	Daňové pohľadávky	(341 až 345)	046		x		544,81
	Pohľadávky z dôvodu finančných vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	(346+348)	047	4 867 387,02	x	4 867 387,02	1 433 745,69
	Pohľadávky voči účastníkom združení	(358 AÚ-391 AÚ)	048				
	Spojovací účet pri združení	(396-391 AÚ)	049				
	Iné pohľadávky	(335 AÚ+373 AÚ+375 AÚ+378 AÚ)-391 AÚ	050	200,00		200,00	
4.	Finančné účty	r.052 až r.056	051	104 555,86		104 555,86	91 710,37
	Pokladnica	(211+213)	052	1 856,70	x	1 856,70	1 423,56
	Bankové účty	(221 AÚ+261)	053	102 699,16	x	102 699,16	90 286,81
	Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	(221 AÚ)	054		x		
	Krátkodobý finančný majetok	(251+253+255+256+257)-291 AÚ	055				
	Obstaranie krátkodobého finančného majetku	(259-291 AÚ)	056				
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU		r.058 a r.059	057	9 585,10		9 585,10	3 332,38
1.	Náklady budúcich období	(381)	058	9 585,10		9 585,10	3 332,38
	Príjmy budúcich období	(385)	059				
MAJETOK SPOLU		r.001+r.029+r.057	060	5 580 236,22	113 527,00	5 466 709,22	1 940 910,51

Strana pasív		č. r.	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
a		b	5	6	
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU		r.062+r.068+r.072+r.073	061	123 421,77	23 321,12
1.	Imanie a peňažné fondy	r.063 až r.067	062		
	Základné imanie	(411)	063		
	Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu	(412)	064		
	Fond reprodukcie	(413)	065		
	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov	(414)	066		
	Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastí	(415)	067		
2.	Fondy tvorené zo zisku	r.069 až r.071	068		
	Rezervný fond	(421)	069		
	Fondy tvorené zo zisku	(423)	070		
	Ostatné fondy	(427)	071		
3.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	(+;-428)	072		17 744,71
4.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	r.060-(r.062+r.068+r.072+r.074+r.101)	073	123 421,77	5 576,41
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU		r.075+r.079+r.087+r.097	074	280 144,96	45 048,21
1.	Rezervy	r.076 až r.078	075	35 308,91	27 078,10
	Rezervy zákonné	(451 AÚ)	076		
	Ostatné rezervy	(459 AÚ)	077		
	Krátkodobé rezervy	(323+451 AÚ+459 AÚ)	078	35 308,91	27 078,10
2.	Dlhodobé záväzky	r.080 až r.086	079	831,46	2 055,65
	Záväzky zo sociálneho fondu	(472)	080	831,46	2 055,65
	Vydané dlhopisy	(473)	081		
	Záväzky z nájmu	(474 AÚ)	082		
	Dlhodobé prijaté preddavky	(475)	083		
	Dlhodobé nevyfakturované dodávky	(476)	084		
	Dlhodobé zmenky na úhradu	(478)	085		
	Ostatné dlhodobé záväzky	(373 AÚ+479 AÚ)	086		
3.	Krátkodobé záväzky	r.088 až r.096	087	12 519,77	15 914,46
	Záväzky z obchodného styku	(321 až 326) okrem 323	088	9 825,95	15 897,21
	Záväzky voči zamestnancom	(331+333)	089	994,29	-200,00
	Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami	(336)	090	680,41	
	Daňové záväzky	(341 až 345)	091	1 019,12	217,25
	Záväzky z dôvodu finan. vzťahov k štátnemu rozpočtu a rozpočtom územnej samosprávy	(346+348)	092		
	Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	(367)	093		
	Záväzky voči účastníkom združení	(368)	094		
	Spojovací účet pri združení	(396)	095		
	Ostatné záväzky	(379+373 AÚ+474 AÚ+479 AÚ)	096		
4.	Bankové výpomoci a pôžičky	r.098 až r.100	097	231 484,82	
	Dlhodobé bankové úvery	(461 AÚ)	098		
	Bežné bankové úvery	(231+232+461 AÚ)	099		
	Prijaté krátkodobé finančné výpomoci	(241+249)	100	231 484,82	
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU		r.102 a r.103	101	5 063 142,49	1 872 541,18
1.	Výdavky budúcich období	(383)	102		
	Výnosy budúcich období	(384)	103	5 063 142,49	1 872 541,18
VLASTNÉ ZDROJE A CUDZIE ZDROJE SPOLU		r.061+r.074+r.101	104	5 466 709,22	1 940 910,51

Číslo účtu	Náklady	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
501	Spotreba materiálu	01	147 546,66		147 546,66	114 344,55
502	Spotreba energie	02	8 012,27		8 012,27	4 777,59
504	Predaný tovar	03	2 249,04	28 502,73	30 751,77	5 787,38
511	Opravy a udržiavanie	04	199,00		199,00	69,95
512	Cestovné	05	2 749,00		2 749,00	4 614,90
513	Náklady na reprezentáciu	06	2 047,92		2 047,92	2 220,10
518	Ostatné služby	07	208 422,22	3 941,55	212 363,77	215 538,40
521	Mzdové náklady	08	896 082,03		896 082,03	569 079,08
524	Zákonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie	09	314 914,75		314 914,75	199 928,41
525	Ostatné sociálne poistenie	10				
527	Zákonné sociálne náklady	11	34 993,44		34 993,44	23 541,51
528	Ostatné sociálne náklady	12				1 193,49
531	Daň z motorových vozidiel	13	257,25		257,25	217,25
532	Daň z nehnuteľností	14				
538	Ostatné dane a poplatky	15	650,46		650,46	720,32
541	Zmluvné pokuty a penále	16				
542	Ostatné pokuty a penále	17				
543	Odpísanie pohľadávky	18				
544	Úroky	19				
545	Kurzové straty	20	0,10		0,10	
546	Dary	21				519,39
547	Osobitné náklady	22				
548	Manká a škody	23				
549	Iné ostatné náklady	24	2 749,65	321,36	3 071,01	2 419,29
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	25	60 954,00		60 954,00	38 086,00
552	Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	26				15 361,00
553	Predané cenné papiere	27				
554	Predaný materiál	28				
555	Náklady na krátkodobý finančný majetok	29				
556	Tvorba fondov	30				
557	Náklady na precenenie cenných papierov	31				
558	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek	32				
561	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám	33				
562	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	34	397 700,00		397 700,00	381 641,58
563	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám	35				
565	Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane	36				
567	Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky	37				
Účtová trieda 5 spolu	r.01 až r.37	38	2 079 527,79	32 765,64	2 112 293,43	1 580 060,19

Číslo účtu	Výnosy	Číslo riadku	Činnosť			Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
			Hlavná nezdaňovaná	Zdaňovaná	Spolu	
a	b	c	1	2	3	4
601	Tržby za vlastné výrobky	39				
602	Tržby z predaja služieb	40	107 154,28	6 113,69	113 267,97	64 893,85
604	Tržby za predaný tovar	41	5 456,98	32 812,10	38 269,08	7 236,65
611	Zmena stavu zásob nedokončenej výroby	42				
612	Zmena stavu zásob polotovarov	43				
613	Zmena stavu zásob výrobkov	44				
614	Zmena stavu zásob zvierat	45				
621	Aktivácia materiálu a tovaru	46				
622	Aktivácia vnútroorganizačných služieb	47				
623	Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	48				
624	Aktivácia dlhodobého hmotného majetku	49				
641	Zmluvné pokuty a penále	50				
642	Ostatné pokuty a penále	51				
643	Platby za odpísané pohľadávky	52				
644	Úroky	53				
645	Kurzové zisky	54				
646	Prijaté dary	55				
647	Osobitné výnosy	56				
648	Zákonné poplatky	57				
649	Iné ostatné výnosy	58	176,00	900,00	1 076,00	6 306,76
651	Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	59				2,00
652	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	60				
653	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	61				
654	Tržby z predaja materiálu	62				
655	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	63				
656	Výnosy z použitia fondu	64	23 321,12		23 321,12	
657	Výnosy z precenenia cenných papierov	65				
658	Výnosy z nájmu majetku	66	1,00		1,00	1,00
661	Prijaté príspevky od organizačných zložiek	67				
662	Prijaté príspevky od iných organizácií	68	211 378,78		211 378,78	127 173,64
663	Prijaté príspevky od fyzických osôb	69	90,00		90,00	50,00
664	Prijaté členské príspevky	70				
665	Príspevky z podielu zaplatenej dane	71	82,93		82,93	
667	Prijaté príspevky z verejných zbierok	72				
691	Dotácie	73	1 848 663,03		1 848 663,03	1 379 972,70
Účtová trieda 6 spolu	r.39 až r.73	74	2 196 324,12	39 825,79	2 236 149,91	1 585 636,60
Výsledok hospodárenia pred zdanením	r.74 - r.38	75	116 796,33	7 060,15	123 856,48	5 576,41
591	Daň z príjmov	76		434,71	434,71	
595	Dodatočné odvody dane z príjmov	77				
Výsledok hospodárenia po zdanení	(r.75 - (r.76 + r.77))(+/-)	78	116 796,33	6 625,44	123 421,77	5 576,41

Čl. I. Všeobecné údaje

1. Základné informácie o účtovnej jednotke

Názov: ROZVOJOVÁ AGENTÚRA Banskobystrického samosprávneho kraja, n.o.
Sídlo: Námestie SNP 1, Banská Bystrica
Zakladateľ: Vyšší územný celok: Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, Banská Bystrica,
Dátum vzniku: 22.5.2018

2. Informácie o členoch štatutárnych orgánov, dozorných orgánov a iných orgánov účtovnej jednotky

Riaditeľ: Ing. Matúš Hollý – štatutárny orgán – do 17.7.2018
JUDr. Gabriela Bieliková – štatutárny orgán – od 18.7.2018
PaedDr. Janka Pálková, PhD. – štatutárny orgán – od 4.11.2021

Správna rada: Mgr. Ondrej Lunter – predseda
Mgr. Martin Daniš
PhDr. Ján Beljak
Ing. Zoltán Cziprusz
Mgr. art. Roman Malatinec

Dozorná rada: Mgr. Mikuláš Pál
Ing. Martin Turčan
Laszlo Jambor
Matej Snopko
Ing. Július Laššan

3. Oblasť činnosti

1. Predmetom činnosti organizácie je poskytovanie všeobecne prospešných služieb na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti.
2. Všeobecne prospešné služby uvedené v ods. 1 tohto článku, ktoré bude organizácia poskytovať, sú najmä nie však výlučne nasledovné aktivity:
 - služby regionálneho rozvoja a zamestnanosti pre oblasť dopravy, cestovného ruchu, sociálnej ekonomiky a zvyšovania uplatniteľnosti absolventov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti zakladateľa,
 - spracovanie projektových žiadostí a implementácia rozvojových projektov,
 - tvorba regionálnych štúdií, analýz a odborných prác a účasť na tvorbe koncepčných a strategických dokumentov,
 - poskytovanie informačných a poradenských služieb ohľadom čerpania pomoci z fondov EÚ a ostatných nástrojov regionálneho rozvoja,

- vyhľadávanie vhodných výziev a zdrojov na financovanie programových priorít regionálneho rozvoja,
 - spolupráca s orgánmi verejnej moci, a to od miestnej úrovne až po ústrednú,
 - spolupráca s lokálnymi podnikateľskými ako aj nepodnikateľskými subjektmi,
 - podpora jednotlivých regiónov zakladateľa so zameraním sa najmä na najmenej rozvinuté regióny,
 - tvorba sociálnych podnikov a uzatváranie strategického partnerstva so zamestnávateľmi, súkromnými subjektmi a verejnoprávnymi subjektmi so zameraním sa predovšetkým na sociálny rozmer (bez tvorby zisku),
 - zvyšovanie zamestnanosti s osobitným zameraním sa na absolventov stredných škôl a znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie,
 - tvorba koncepcie opráv a rekonštrukcií ciest II. a III. triedy v správe zakladateľa,
 - realizácia dopravného prieskumu, a to najmä, nie však výlučne za účelom potreby plánovania rozvoja cestovného ruchu,
 - monitorovanie dopadov projektov a aktivít regionálneho rozvoja,
 - podpora medzinárodnej spolupráce, medziregionálnej spolupráce a tvorby partnerstiev,
 - podpora sociálnej starostlivosti s osobitným zameraním na najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva,
 - podpora budovania národnej, národnostnej, regionálnej a európskej identity
 - podpora a koordinácia kultúrneho manažmentu a kreatívneho priemyslu a vo vzťahu k posilneniu dopadov regionálneho rozvoja a rozvoja cestovného ruchu,
 - získavanie, tvorba, analýza koncepčných materiálov o mládeži a v oblasti práce s mládežou a ich implementácia,
 - systematické vykonávanie práce s mládežou na zabezpečovanie opatrení lokálnej, regionálnej nadnárodnej a medzinárodnej koncepcie,
 - sieťovanie a vytváranie príležitostí pre mládež a pracovníkov s mládežou,
 - podpora práce s mládežou so znevýhodnením,
 - vzdelávanie v oblasti podpory práce s mládežou, neformálne vzdelávanie mládeže a pracovníkov s mládežou,
 - podpora zapojenia mládeže do dobrovoľníckej služby,
 - podpora a rozvoj dobrovoľníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji,
 - poskytovanie zdravotnej starostlivosti
 - propagácia a predaj regionálnych produktov Banskobystrického samosprávneho kraja bez dosahovania zisku za účelom zviditeľnenia regionálnych výrobcov a pre zachovanie kultúrneho dedičstva.
3. Služby uvedené v ods. 1 tohto článku môže organizácia poskytovať aj v spolupráci aj s ďalšími subjektmi v oblasti totožnej resp. obdobnej, na ktorú je organizácia zriadená.

4. Priemerný prepočítaný počet zamestnancov, a z toho počet vedúcich zamestnancov účtovnej jednotky za účtovné obdobie, za ktoré sa zostavuje účtovná závierka (ďalej len „bežné účtovné obdobie“) a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou a počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	58	50
z toho počet vedúcich zamestnancov	7	4
Počet dobrovoľníkov vyslaných účtovnou jednotkou	0	0
Počet dobrovoľníkov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť pre účtovnú jednotku počas účtovného obdobia	0	0

Čl. II.

Informácie o účtovných zásadách a účtovných metódach

1. Účtovná závierka bola zostavená za splnenia predpokladu, že účtovná jednotka bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

2. Zmeny účtovných zásad a zmeny účtovných metód s vplyvom na finančnú hodnotu majetku, záväzkov, základného imania a výsledku hospodárenia účtovnej jednotky

v priebehu účtovného obdobia sa tieto zásady a metódy nezmenili.

3. Spôsob oceňovania jednotlivých položiek majetku a záväzkov v členení na

- a) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou – oceňuje sa obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním
- b) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou – účtovná jednotka nemá v evidencii
- c) dlhodobý nehmotný majetok obstaraný iným spôsobom – účtovná jednotka nemá v evidencii
- d) dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou – oceňuje sa obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním
- e) dlhodobý hmotný majetok obstaraný vlastnou činnosťou – účtovná jednotka nemá v evidencii
- f) dlhodobý hmotný majetok obstaraný iným spôsobom – účtovná jednotka nemá v evidencii
- g) dlhodobý finančný majetok – účtovná jednotka nemá v evidencii
- h) krátkodobý finančný majetok – oceňuje sa menovitou hodnotou
- i) zásoby obstarané kúpou – oceňujú sa obstarávacou cenou
- j) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou – účtovná jednotka nemá v evidencii
- k) zásoby obstarané iným spôsobom – účtovná jednotka nemá v evidencii
- l) pohľadávky – oceňujú sa menovitou hodnotou
- m) peňažné prostriedky a ceniny – oceňujú sa menovitou hodnotou
- n) časové rozlíšenie na strane aktív – oceňuje sa menovitou hodnotou
- o) záväzky vrátane rezerv, dlhopisov, pôžičiek a úverov – oceňujú sa menovitou hodnotou, rezervy sa oceňujú v očakávanej výške záväzku
- p) časové rozlíšenie na strane pasív – oceňuje sa menovitou hodnotou
- q) deriváty – účtovná jednotka nemá v evidencii
- r) majetok a záväzky zabezpečené derivátmi – účtovná jednotka nemá v evidencii.

4. Spôsob zostavenia odpisového plánu pre jednotlivé druhy dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, pričom sa uvádza doba odpisovania, použité sadzby odpisov a odpisové metódy pri určení účtovných odpisov

odpisy dlhodobého nehmotného majetku sú stanovené vychádzajúc z predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho opotrebenia. Odpisovať sa začína prvým dňom mesiaca po uvedení dlhodobého majetku do používania.

	Doba odpisovania v rokoch	Spôsob odpisovania	Ročná odpisová sadzba v %
Nehmotný majetok	2 až 5	rovnomerne	50 až 20
Montované stavby z dreva	6	rovnomerne	16,67
Stroje, prístroje a zariadenia	4 až 12	rovnomerne	25 až 8,33
Dopravné prostriedky	4	rovnomerne	25
Drobný dlhodobý majetok	2	rovnomerne	50

5. Zásady pre zohľadnenie zníženia hodnoty majetku

zohľadnenie zníženia hodnoty majetku sa zabezpečuje tvorbou opravných položiek a rezerv.

Čl. III.

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje v súvahe

1. Údaje o dlhodobom nehmotnom majetku a dlhodobom hmotnom majetku za bežné účtovné obdobie

pohyby na účtoch dlhodobého majetku, oprávok, opravných položiek a zostatkovej hodnoty

NEHMOTNÝ MAJETOK	Nehmotné výsledky z vývojovej a obdobnej činnosti	Softvér	Oceniteľné práva	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia		21 264 €	19 020 €	6 500 €			46 784 €
prírastky				23 642,40 €			23 642,40 €
úbytky							
presuny							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		21 264 €	19 020 €	30 142 €			70 426,40 €
Oprávky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia		8 850 €	3 499 €	108 €			12 457,00 €
prírastky		4 248 €	6 948 €	2 282 €			13 478,00 €
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia		13 098 €	10 447 €	2 390 €			25 935,00 €
Opravné položky – stav na začiatku bežného účtovného obdobia							
prírastky							
úbytky							
Stav na konci bežného účtovného obdobia							
Zostatková hodnota							
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia		12 414 €	15 521 €	6 392 €			34 327,00 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia		8 166 €	8 573 €	27 752,40 €			44 491,40 €

HMOTNÝ MAJETOK	Pozemky	Umelecké diela a zbierky	Stavby	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	Dopravné prostriedky	Pestovateľské celky trvalých porastov	Základné stádo a ťažné zvieratá	Drobný a ostatný dlhodobý hmotný majetok	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	Spolu
Prvotné ocenenie - stav na začiatku bežného účtovného obdobia				170 495,32 €	55 846,51 €					226 341,83 €

prírastky		21 000,00 €		41 671,70 €				16 829,98 €		79 501,68 €
úbytky										
presuny										
Stav na konci bežného účtovného obdobia		21 000,00 €		212 167,02 €	55 846,51 €			16 829,98 €		305 843,51 €
Oprávky - stav na začiatku bežného účtovného obdobia				28 474,00 €	11 642,00 €					40 116,00 €
prírastky				31 483,00 €	13 956,00 €			2 037,00 €		47 476,00 €
úbytky										
Stav na konci bežného účtovného obdobia				59 957,00 €	25 598,00 €			2 037,00 €		87 592,00 €
Opravné položky - stav na začiatku bežného účtovného obdobia										
prírastky										
úbytky										
Stav na konci bežného účtovného obdobia										
Zostatková hodnota										
Stav na začiatku bežného účtovného obdobia				142 021,32 €	44 204,51 €					186 225,83 €
Stav na konci bežného účtovného obdobia		21 000,00 €		152 210,02 €	30 248,51 €			14 792,98 €		218 251,51 €

2. Prehľad dlhodobého majetku, na ktorý je zriadené záložné právo a dlhodobého majetku, pri ktorom má účtovná jednotka obmedzené právo s ním nakladať

účtovná jednotka nemá dlhodobý majetok, na ktorý je zriadené záložné právo.

3. Údaje o spôsobe a výške poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

predmet poistenia	druh poistenia	výška poistenia	názov poisťovne
Citroen Jumper	PZP	203,75 €	Komunálna poisťovňa
Citroen Jumper	havarijné	507,46 €	Komunálna poisťovňa
Citroen Berlingo	PZP	121,60 €	Komunálna poisťovňa
Citroen Berlingo	havarijné	412,09 €	Komunálna poisťovňa
KIA Ceed	PZP + havarijné	549,36 €	Allianz - Slov. poisť.
poistenie majetku Lučenec	majetok	264,06 €	UNIQA poisťovňa

4. Údaje o štruktúre dlhodobého finančného majetku za bežné účtovné obdobie a jeho umiestnenie v členení podľa položiek súvahy a o zmenách, ktoré sa uskutočnili v priebehu bežného účtovného obdobia v jednotlivých položkách dlhodobého finančného majetku

účtovná jednotka nemá dlhodobý finančný majetok.

5. Informácia o výške tvorby, zníženia a zúčtovania opravných položiek k dlhodobému finančnému majetku a opis dôvodu ich tvorby, zníženia a zúčtovania

účtovná jednotka nemá dlhodobý finančný majetok.

6. Prehľad o významných položkách krátkodobého finančného majetku a o ocenení krátkodobého finančného majetku reálnou hodnotou ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, pričom sa uvádza vplyv takéhoto ocenenia na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky

	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pokladnica	1 856,70 €	1 423,56 €
Ceniny		
Bankové účty	102 699,16 €	90 225,71 €
Bankové účty s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok		
Krátkodobý finančný majetok		
Obstaranie krátkodobého finančného majetku		
SPOLU	104 555,86 €	91 649,27 €

7. Prehľad opravných položiek k zásobám, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k zásobám

účtovná jednotka neeviduje opravné položky k zásobám.

8. Opis významných pohľadávok v nadväznosti na položky súvahy a v členení na pohľadávky za hlavnú nezdaňovanú činnosť, zdaňovanú činnosť a podnikateľskú činnosť

účtovná jednotka neeviduje významné pohľadávky.

9. Prehľad opravných položiek k pohľadávkam, pričom sa uvádza ich stav na začiatku bežného účtovného obdobia, tvorba, zníženie alebo zúčtovanie opravných položiek počas bežného účtovného obdobia a stav na konci bežného účtovného obdobia, ako aj dôvod tvorby, zníženia alebo zúčtovania opravných položiek k pohľadávkam

účtovná jednotka neeviduje opravné položky k pohľadávkam.

10. Prehľad pohľadávok do lehoty splatnosti a po lehote splatnosti

	Stav na konci bežného účtovného obdobia	Stav na konci bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Pohľadávky do lehoty splatnosti	17 850,10 €	4 849,04 €
Pohľadávky po lehote splatnosti	980,78 €	1 479,01 €
SPOLU	18 830,88 €	6 328,05 €

11. Prehľad významných položiek časového rozlíšenia nákladov budúcich období a príjmov budúcich období

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Náklady budúcich období	9 585,10 €	3 332,38 €

Websupport - hosting, domény	100,12 €	127,30 €
Stormware - účtovníctvo servis 2021	331,20 €	307,20 €
Profesia	245,81 €	659,34 €
poistenie	914,17 €	796,29 €
online knižnica	205,12 €	198,89 €
program ambulancia - aktualizácia	119,00 €	119,00 €
parkovacia karta	378,08 €	375,00 €
superfaktura.sk	181,39 €	180,87 €
stravné	5 505,31 €	
ZOOM	135,46 €	
ESET	1 457,74 €	568,49 €
ostatné	11,70 €	
Príjmy budúcich období	0,00 €	0,00 €

12. Opis a výška zmien vlastných zdrojov krytia neobežného a obežného majetku položiek súvahy za bežné účtovné obdobie

	Bežné účtovné obdobie				
	Stav na začiatku účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Presuny	Stav na konci účtovného obdobia
Imanie a fondy					
Základné imanie					
Z toho:					
nadačné imanie v nadácii					
vklady zakladateľov					
prioritný majetok					
fondy tvorené podľa osobitného predpisu					
fondy reprodukcie					
oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín					
oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					
Fondy zo zisku					
rezervný fond					
fondy tvorené zo zisku		23 321,12 €	-23 321,12 €		0,00 €
ostatné fondy					
nerozdelený zisk minulých rokov	17 744,71 €			-17 744,71 €	0,00 €
výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia	5 576,41 €	123 421,77 €		-5 576,41 €	123 421,77 €
SPOLU	23 321,12 €	146 742,89 €	-23 321,12 €	-23 321,12 €	123 421,77 €

13. Informácia o rozdelení účtovného zisku alebo vysporiadaní účtovnej straty vykázanej v minulých účtovných obdobiach

Z nerozdeleného zisku minulých období a výsledku hospodárenia za rok 2020 bol vytvorený fond zo zisku vo výške 23 321,12 €, ktorý bol použitý na spolufinancovanie nákladov Pneumologicko-ftizeologickej ambulancie v Detve.

14. Opis a výška cudzích zdrojov

a) údaje o jednotlivých druhoch rezerv – rezervy budú použité v roku 2022

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Tvorba rezerv	Použitie rezerv	Zrušenie alebo zníženie rezerv	Stav na konci bežného účtovného obdobia
Jednotlivé druhy krátkodobých zákonných rezerv - <i>na nevyčerpanú dovolenku</i>	24 138,10 €	32 368,91 €	24 138,10 €		32 368,91 €
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					
Zákonné rezervy spolu	24 138,10 €	32 368,91 €	24 138,10 €		32 368,91 €
Jednotlivé druhy krátkodobých ostatných rezerv - <i>audit a overenie účtovnej závierky</i>	2 940,00 €	2 940,00 €	2 940,00 €		2 940,00 €
Jednotlivé druhy dlhodobých zákonných rezerv					
Ostatné rezervy spolu	2 940,00 €	2 940,00 €	2 940,00 €		2 940,00 €
SPOLU	27 078,10 €	35 308,91 €	27 078,10 €		35 308,91 €

b) údaje o významných položkách na účtoch 325 - Ostatné záväzky a 379 – Iné záväzky

	Stav na začiatku bežného účtovného obdobia	Prírastky	Úbytky	Stav na konci bežného účtovného obdobia
325 - ostatné záväzky - <i>členské OOCR, kaucia, depozit, tovar, fotografické dielo</i>	1 164,36 €	436 381,85 €	435 830,36 €	1 715,85 €
379 - iné záväzky - <i>poistenie, zrážky zo mzdy</i>	0,00 €	2 378,53 €	2 378,53 €	0,00 €
SPOLU	1 164,36 €	438 760,38 €	438 208,89 €	1 715,85 €

c) záväzky z obchodného styku

	Stav na konci	
	bežného účtovného obdobia	bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
Záväzky po lehote splatnosti	216,19 €	
Záväzky do lehoty splatnosti so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka	9 609,76 €	14 682,85 €
Krátkodobé záväzky spolu	9 825,95 €	14 682,85 €
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od jedného do piatich rokov vrátane		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti viac ako päť rokov		
Dlhodobé záväzky spolu		
SPOLU	9 825,95 €	14 682,85 €

d) prehľad o záväzkoch zo sociálneho fondu

	Bežné účtovné obdobia	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia
Stav k prvému dňu účtovného obdobia	2 055,65 €	2 579,53 €

Tvorba na ťarchu nákladov	4 479,41 €	2 911,32 €
Tvorba zo zisku		
Čerpanie	5 703,60 €	3 435,20 €
Stav k poslednému dňu účtovného obdobia	831,46 €	2 055,65 €

- e) prehľad o bankových úveroch, pôžičkách a návratných finančných výpomociach – Zmluva o spolupráci na financovanie projektu „Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK“ do výšky 800 000 €. V roku 2021 prijatá suma 440 000 €.
- f) prehľad o významných položkách časového rozlíšenia výdavkov a výnosov budúcich období

Výdavky budúcich období	0,00 €
Výnosy budúcich období	5 063 142,49 €
dlhodobý majetok obstaraný z dotácie	198 400,96 €
drobný dlhodobý majetok obstaraný z dotácie	14 792,98 €
regionálny príspevok Poltár	21 000,00 €
digitálna rekonštrukcia	22 656,40 €
MPSVaR - centrá mládeže	3 094 053,21 €
BBSK - centrá mládeže - 5% spoluúčasť	162 846,37 €
príspevok 2021	170 000,00 €
dotácia 2021	1 373 500,00 €
2% dane	5 892,57 €

15. Údaje o majetku prenajatom formou finančného prenájmu

účtovná jednotka nemá majetok prenajatý formou finančného prenájmu.

ČI. IV.

Informácie, ktoré dopĺňajú a vysvetľujú údaje vo výkaze ziskov a strát

1. Prehľad tržieb za vlastné výkony a tovar s uvedením ich opisu a vyčíslením hodnoty tržieb podľa jednotlivých hlavných druhov výrobkov, služieb hlavnej činnosti a podnikateľskej činnosti účtovnej jednotky

	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť
Tržby za vlastné výrobky				
Tržby za predaný tovar	5 456,98 €	32 812,10 €	176,00 €	7 060,65 €
Tržby z predaja služieb	107 154,28 €	6 113,69 €	64 049,65 €	844,20 €
SPOLU	112 611,26 €	38 925,79 €	64 225,65 €	7 904,85 €

2. Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek prijatých darov, osobitných výnosov, zákonných poplatkov a iných ostatných výnosov

	Bežné účtovné obdobie		Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie	
	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť
Dary				
Prijaté členské príspevky				
Prijaté príspevky od iných organizácií	211 378,78 €		163 300,00 €	
Prijaté príspevky od	90,00 €		50,00 €	

fyzických osôb				
Príspevky z podielu zaplatenej dane	82,93 €		1 278,35 €	
Iné ostatné výnosy	176,00 €	900,00 €	6 206,76 €	100,00 €
Osobitné výnosy				
SPOLU	211 727,71 €	900,00 €	170 835,11 €	100,00 €

schválený príspevok z Banskobystrického samosprávneho kraja vo výške 160 000 €, čerpané prostriedky vo výške 141 200,65 €.

3. Prehľad dotácií a grantov, ktoré účtovná jednotka prijala v priebehu bežného účtovného obdobia

prijatá dotácia z Banskobystrického samosprávneho kraja vo výške 1 469 500 €, čerpané prostriedky vo výške 1 400 161,46 €;

prijatá pôžička z Banskobystrického samosprávneho kraja vo výške 440 000 €, čerpané prostriedky vo výške 417 895,12 €;

prijatá dotácia z Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu vo výške 12 960 € na obnovu Pustého hradu, čerpané prostriedky vo výške 12 960 €;

prijatá dotácia z Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu vo výške 20 000 € na Sklárske umelecké objekty v okrese Poltár, čerpané prostriedky vo výške 20 000 €;

prijatá dotácia z Medzinárodného vyšehradského fondu vo výške 20 168 € na Digitálnu rekonštrukciu kultúrneho dedičstva hrad Revište, čerpané prostriedky vo výške 20 168 €.

4. Opis a suma významných položiek finančných výnosov; uvádza sa aj celková suma kurzových ziskov, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových ziskov účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka

účtovná jednotka neviduje položky finančných výnosov.

5. Opis a vyčíslenie hodnoty významných položiek nákladov, nákladov na ostatné služby, osobitných nákladov a iných ostatných nákladov

	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Náklady na spotrebované nákupy	155 558,93 €	119 122,14 €
Spotreba materiálu	147 546,66 €	114 344,55 €
Spotreba energie	8 012,27 €	4 777,59 €
Náklady za poskytnuté služby	217 359,69 €	222 443,35 €
Opravy a udržiavanie	199,00 €	69,95 €
Cestovné	2 749,00 €	4 614,90 €
Náklady na reprezentáciu	2 047,92 €	2 220,10 €
Ostatné služby	212 363,77 €	215 538,40 €
Osobné náklady	1 210 996,78 €	769 007,49 €
Zákonné sociálne náklady	34 993,44 €	23 541,51 €
Ostatné sociálne náklady		1 193,49 €
Dane a poplatky	1 342,42 €	937,57 €
Dary		519,39 €
Ostatné náklady	3 071,36 €	2 419,29 €
Odpisy DNM a DHM	60 954,00 €	38 086,00 €
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	397 700,00 €	381 641,58 €

6. Prehľad o účele a výške použitia podielu zaplatenej dane za bežné účtovné obdobie

Účel použitia podielu zaplatenej dane	Použitá suma bežného účtovného obdobia	Použitá suma z bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia
	0 €	0 €
Zostatok podielu zaplatenej dane bežného účtovného obdobia		0 €

7. Opis a suma významných položiek finančných nákladov; uvádza sa aj celková suma kurzových strát, pričom osobitne sa uvádza hodnota kurzových strát účtovaná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka

účtovná jednotka neeviduje významné položky finančných nákladov.

8. Náklady vynaložené v súvislosti s auditom účtovnej závierky

overenie účtovnej závierky + overenie výročnej správy	2 940,00 €
uist'ovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky	
súvisiace audítorské služby - overenie výročnej správy	
daňové poradenstvo	
ostatné neaudítované služby	
SPOLU	2 940,00 €

Čl. V.

Opis údajov na podsúvahových účtoch

Účtovná jednotka neeviduje položky na podsúvahových účtoch

Čl. VI.

Ďalšie informácie

1. Opis a hodnota iných aktív

účtovná jednotka nevykazuje iné aktíva.

2. Opis a hodnota iných pasív

účtovná jednotka nevykazuje iné pasíva.

3. Opis významných položiek ostatných finančných povinností

účtovná jednotka neeviduje významné položky ostatných finančných povinností.

4. Prehľad nehnuteľných kultúrnych pamiatok

účtovná jednotka neeviduje kultúrne pamiatky.

5. Informácie o významných skutočnostiach, ktoré nastali medzi dňom, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a dňom jej zostavenia

Po 31. decembri 2021 nenastali žiadne udalosti majúce významný vplyv na verné zobrazovanie skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva.

24.2.2022 sa začala vojna na Ukrajine, ktorá negatívne ovplyvňuje celosvetovú ekonomiku.

V čase zverejnenia tejto účtovnej závierky sa situácia stále vyvíja, negatívny vplyv na svetový obchod, na firmy aj na jednotlivcov môže byť vážnejší, ako sa pôvodne očakávalo. Evidujeme výrazný pokles nákupov v rámci produktu „regionálne pulty“.

Uvedené môže mať za následok aj zníženie príjmov z podielových daní oproti odhadom, na základe ktorých bol zostavený rozpočet a tiež oproti minulému obdobiu, čo by mohlo mať vplyv na potrebu úpravy rozpočtu s následným obmedzením určitých plánovaných aktivít.

Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie účtovnej jednotky si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovnú jednotku. Akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie účtovná jednotka do účtovníctva a účtovnej závierky v roku 2022.